

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ННІ – Прикладної економіки і менеджменту ім. Г.Е. Вейнштейна

Кафедра – Цифрових технологій фінансових операцій

Ступінь вищої освіти – другий (магістр)

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма – «Діджитал-облік і контроль»

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: «Організація, методика, порядок укладання й аналіз основних показників річної фінансової звітності в умовах застосування цифрових технологій (на прикладі ТОВ «ПРОФАУДИТ)»

ШИФР КРМ.ЦТФО.1.154-03.1.4

Здобувача _____ Желясков Г.Г.

Керівник _____ доц. Євтушевська О.О.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від ”10“ червня 2024 р., протокол № 15.

Завідувачка кафедри

цифрових технологій фінансових операцій _____ Галина ТКАЧУК

Одеса – 2024 рік

ННІ – Прикладної економіки і менеджменту ім. Г.Е. Вейнштейна

Кафедра – Цифрових технологій фінансових операцій

Ступінь вищої освіти – другий (магістр)

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма – «Діджитал-облік і контроль»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри

цифрових технологій фінансових операцій

«____» _____ 2024 р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Желяскова Геннадія Георгійовича

1. Тема роботи: «Організація, методика, порядок укладання й аналіз основних показників річної фінансової звітності в умовах застосування цифрових технологій (на прикладі ТОВ «ПРОФАУДИТ)»

Затверджена наказом ОНТУ від **04 квітня 2024 року №154-03**

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 5 червня 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: Звітні дані про діяльність підприємства за 2021-2023 р.р.

4. Перелік питань, які потрібно розробити Теоретичні аспекти укладання фінансової звітності підприємства в умовах застосування цифрових технологій. Аналіз фінансового стану підприємства за даним показників фінансової звітності за досліджуваний період. Методика формування показників фінансової звітності та аудиту фінансової звітності на прикладі підприємства ТОВ «Профаудит». Висновки та пропозиції.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 14 лютого 2024 р.

Керівник _____ доц. Євтушевська О.О.

Завдання прийняв до виконання _____ Желясков Г.Г.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1. <i>Розробка теоретичного розділу кваліфікаційної роботи</i>	14.02.24 - 20.03.24	
2. <i>Аналіз фінансового стану підприємства за даними показників фінансової звітності</i>	21.03.24 - 21.04.24	
3. <i>Методика укладання фінансової звітності підприємства та аудиту достовірності її показників</i>	22.04.24 - 28.05.24	
4. <i>Оформлення кваліфікаційної роботи</i>	29.05.24 - 5.06.24	

Здобувач- дипломник _____ Желясков Г.Г.

Керівник роботи _____ доц. Євтушевська О.О.

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломник Желясков Г.Г. _____

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи магістра на тему: *«Організація, методика, порядок укладання і аналіз основних показників річної фінансової звітності в умовах застосування цифрових технологій (на прикладі ТОВ «ПРОФАУДИТ»)»*

Фінансова звітність є основним джерелом інформації для аналізу і контролю результатів діяльності в системі управління підприємств різних галузей, що робить обрану тему дослідження сучасною та актуальною.

У першому розділі кваліфікаційної роботи на основі вивчення законів та національних стандартів організації, методики, порядку укладання річної фінансової звітності розкривається економічна сутність, склад та структура річної фінансової звітності в умовах розвитку цифрових технологій.

У другому розділі відображено особливості методики і організації аудиту фінансової звітності та проведено аналіз фінансового стану підприємства за даними її показників.

Організація обліку на підприємстві та методика формування показників фінансової звітності представлена у третьому розділі.

За результатами вивчення законодавчих актів, огляду літературних джерел, проведення систематизації даних та проведених розрахунків в роботі зроблено відповідні висновки та висунуто пропозиції щодо вдосконалення системи обліку і контролю на підприємстві.

Кваліфікаційна робота містить:

текстової частини – 101

таблиць – 39

рисунків – 5

додатки – 1

ЗМІСТ

Вступ	5
1 Теоретичні положення формування річної фінансової звітності сучасного підприємства	8
1.1. Сутність, завдання, склад та зміст фінансової звітності	8
1.2. Основні положення методики формування та подання фінансової звітності	27
1.3. Особливості укладання фінансової звітності за міжнародними стандартами	35
1.4. Цифровізація процесів укладання та подання фінансової звітності	40
Висновки до першого розділу	44
2 Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства ТОВ «ПРОФАУДИТ» за даними показників фінансової звітності	46
2.1. Техніко-економічна характеристика ТОВ «ПРОФАУДИТ»	46
2.2. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства	49
Висновки до другого розділу	71
3. Методика укладання фінансової звітності підприємства та аудиту достовірності її показників	73
3.1 Загальна характеристика організації обліку на підприємстві	73
3.2 Методика укладання форм проміжної фінансової звітності	75
3.3 Методика укладання форм річної фінансової звітності	79
3.4 Методика аудиту фінансової звітності	84
Висновки до третього розділу	97
Висновки та пропозиції	99
Список використаних джерел	102
Додатки	

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному світі розвиток цифрових технологій має значний вплив на усі сфери бізнесу, включаючи фінансовий облік та звітність. Впровадження цифрових інструментів та програмних рішень перетворює традиційні підходи до організації, методики та порядку укладання і аналізу фінансової звітності. Особливо актуальною стає задача вивчення та аналізу впливу цифровізації на процеси формування та інтерпретації річної фінансової звітності.

Застосування цифрових технологій у сфері фінансів відкриває безліч нових можливостей, одночасно ставлячи перед фахівцями завдання вивчити та адаптувати існуючі методики та процедури до нових умов. Це стимулює не лише вдосконалення традиційних підходів до аналізу фінансової звітності, але й сприяє розвитку нових, більш ефективних інструментів для вирішення завдань фінансового управління.

В цьому контексті, обґрунтуванням, розробкою та впровадженням сучасних підходів до організації, методики та порядку укладання і аналізу основних показників річної фінансової звітності в умовах цифровізації стає актуальним завданням для фахівців у галузі фінансів та обліку.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота виконана відповідно до Навчального плану Одеського національного технологічного університету (ОНТУ) щодо підготовки фахівців СВО «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Мета кваліфікаційної роботи полягає у висвітленні теоретичних положень щодо формування показників фінансової звітності, та складання на їх основі практичних рекомендацій спрямованих на покращення процесу формування надання її користувачам достовірної та своєчасної фінансової інформації.

Завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети:

1) вивчення методики формування основних показників фінансової звітності відповідно до чинної нормативно-правової бази;

2) аналіз фінансового стану підприємства, яке досліджується, за даними показників річної фінансової звітності;

3) дослідження методики формування показників фінансової звітності на прикладі підприємства;

4) Дослідження особливостей аудиту фінансової звітності;

5) Висновки та пропозиції заходів для покращення системи обліку та контролю на підприємстві.

Кваліфікаційна робота спрямована на вивчення впливу цифрових технологій на процеси укладання та аналізу річної фінансової звітності. Досліджуються інноваційні підходи та інструменти, які дозволяють оптимізувати ці процеси, підвищуючи ефективність управління фінансами та прийняття стратегічних рішень.

В ході виконання роботи проведено аналіз сучасних технологічних рішень у сфері фінансів, визначено їх переваги та недоліки, а також розглянуто практичні аспекти впровадження таких рішень на підприємствах. Крім того, досліджуються можливості застосування штучного інтелекту, аналітики даних та інших інноваційних технологій у контексті підвищення якості та точності фінансового аналізу.

Ця робота спрямована на розширення розуміння сучасних тенденцій у сфері фінансового управління та на практику впровадження нових інструментів для підвищення ефективності аналізу річної фінансової звітності в умовах цифрової економіки.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є фінансова звітність підприємства за національними та міжнародними стандартами.

Предмет дослідження – методика та організація річної фінансової звітності підприємства, аналіз та аудит її показників в умовах застосування цифрових технологій на прикладі ТОВ «ПРОФАУДИТ».

Результати проведених досліджень апробовані на Науковій конференції здобувачів освіти ОНТУ 26-29 березня 2024 р. (тема доповіді «Особливості формування та подання фінансової звітності за умов

цифровізації») та VI-й Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді» 17-18 квітня 2024 року (доповідь на тему «Актуальність та проблематика застосування інтегрованих звітів», тези опубліковано).

Під час написання кваліфікаційної роботи були застосовані такі методи наукового дослідження: порівняння; групування; синтезу та аналізу; розрахунковий; середніх і відносних величин.

Основними джерелами, які використовувалися для написання роботи є: законодавчі та нормативні документи України, данні фінансової звітності підприємства, річні звіти та відповідні літературні джерела.

Кваліфікаційна робота має практичне значення та виконана на прикладі підприємства ТОВ «ПРОФАУДИТ».

1. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність, завдання, склад та зміст фінансової звітності

Обов'язковим для ведення на кожному підприємстві є бухгалтерський облік, на основі якого базується як фінансова, так і податкова, статистична та інші види звітності.

Бухгалтерський облік - це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Будь якому керівнику для управління підприємством необхідне вміння раціонального використання власних ресурсів, для отримання максимального прибутку. В прийнятті управлінських рішень особливе місце займає бухгалтерська фінансова звітність.

Бухгалтерська фінансова звітність підприємств являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки господарсько-фінансової діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік). Вона складається підрахунком, групуванням і спеціальною обробкою даних поточного бухгалтерського обліку і є завершальною його стадією.

Згідно, з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [1].

Фінансова звітність на підприємстві складається для надання користувачам інформації про фінансово-майновий стан підприємства, рух грошових коштів та результати діяльності, задля прийняття правильних управлінських рішень.

Визначення терміну «фінансова звітність» у наукових працях вчених економістів представлена в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Визначення терміну «фінансова звітність» у наукових працях вчених економістів [2]

Автор	Визначення
Кужельний М. В.	Звітність – трактує як сукупність затверджених в установленому порядку згідно законодавства звітних форм, що об’єднують загальний комплекс систематизованих показників, які в свою чергу характеризують фінансово-господарську діяльність підприємств за відповідний період
Пархоменко В. М. Сопко В. В.	Фінансова звітність підприємств на думку авторів це система узагальнених показників, тих які характеризують результати фінансово-господарської діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік).
Ткаченко Н. М.	Фінансова звітність на думку Ткаченко Н. це загальна кількість усіх форм звітності, що складаються на основі даних бухгалтерського обліку кінцевий результат є отримання користувачем узагальненої інформації про фінансовий стан і діяльність підприємства, задля прийняття користувачами ефективних управлінських рішень
Матківська Н. І.	На думку цього автора фінансова звітність – це загальна кількість форм звітності, яка складається на підставі даних обліку мета якої надання користувачам інформації про фінансовий стан та діяльність підприємства, а також зміни у фінансово-господарській діяльності за звітний період для прийняття цими користувачами управлінських рішень.

Користувачами звітності є фізичні і юридичні особи, які використовують надану їм інформацію про господарство і його діяльність для прийняття рішень.

Фінансова звітність забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо:

- придбання, продажу та володіння цінними паперами;
- участі в капіталі підприємства;
- оцінки якості управління;
- оцінки здатності підприємства вчасно здійснювати свої зобов’язання;
- забезпеченості зобов’язань підприємства;
- визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу;
- регулювання діяльності підприємства; – інших рішень.

Якісними вимогами до інформації фінансової звітності являються:

1. Зрозумілість (дохідливість) – доступність інформації для розуміння користувачів, які мають достатні знання у сфері бухгалтерського обліку.

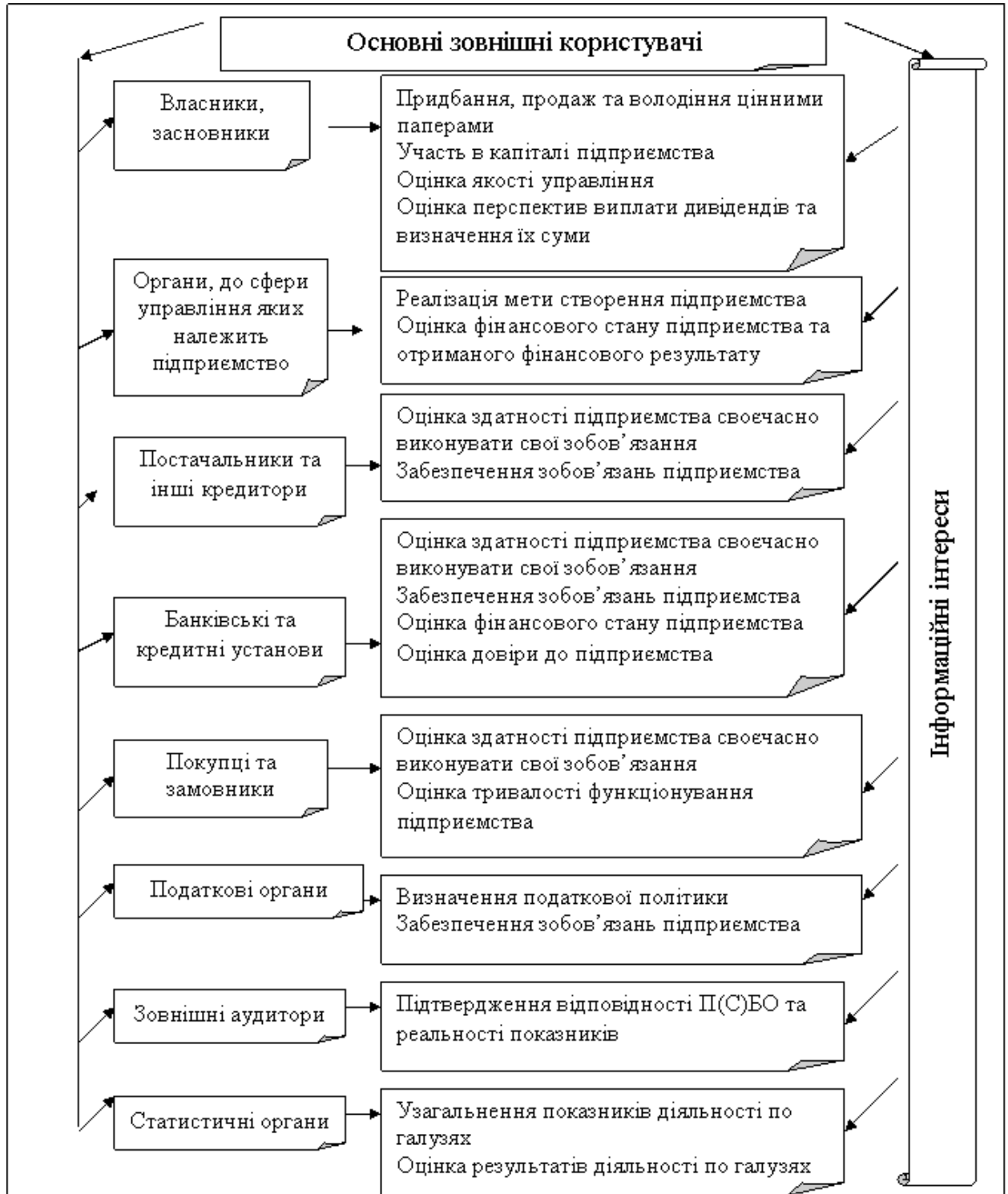

Рис. 1.1 - Групи користувачів фінансової звітності [3]

Групи користувачів фінансової звітності представлено на рисунку 1.1

При підготовці фінансової звітності велике значення має дотримання вимог до наданої інформації.

При опрацюванні та обробці інформації користувачі, які вивчають надану їм інформацію мають на меті її зрозуміти. Але в деяких випадках виникає складність у її сприйнятті, тому дивлячись на те, що інформація є необхідною для прийняття рішень, її не можна виключати із вмісту фінансових звітів.

Для того, щоб фінансова звітність була доступною у розумінні користувачам, вона повинна містити такі дані: суб'єкт господарювання; звітний період; валюту фінансової звітності; необхідні статті за звітний та минулий періоди; зупинення окремих видів діяльності; облікову політику підприємства; помилки, в разі їх виявлення, а також усунення; участь у спільних підприємствах; інші дані.

2. Доречність – прогнозування результатів діяльності, виправлення помилок у господарській діяльності. Саме доречна інформація впливає на правильність прийнятих рішень, аналіз минулих подій та їх перспективу.

3. Надійність – полягає у тому, що дані вказані у звітності не повинні містити вагомих помилок чи похибок. Надійність забезпечують реальне подання операцій і подій та превалювання сутності над формою.

4. Нейтральність, тобто зображення інформації без мети здійснення впливу на рішення для досягнення кращого результату.

5. Для прийняття рішень користувачами звітності важливу роль відіграє лише суттєва інформація. Суттєвість – це рівень точності інформації, або ж точка відсікання даних фінансової звітності за кількісними чи якісними характеристиками. Суттєвість також відображається в групуванні статей фінансових звітів: статті, які є досить важливими формуються і висвітлюються окремо, а статті, які є менш важливими об'єднуються в групи за їх економічним змістом.

6. Достовірність звітності можна при відсутності вагомих помилок або необ'єктивних суджень. досягається за відсутності значних помилок та необ'єктивних (упереджених) суджень. Зазвичай, керівництво будь-якого підприємства хоче так подати інформацію, щоб результати діяльності виглядали як найпривабливіше для інвестора або кредитора. Задля цього, є варіанти завищення суми активів підприємства та його фінансового результату.

7. Щоб бути достовірною, інформація у фінансових звітах повинна бути також повною, дивлячись на її неабияку важливість для користувачів. Отже, фінансова звітність не тільки включає баланс, звіт про фінансові результати, власний капітал та рух грошових коштів, але і містить примітки, які надають інформацію про облікову політику господарюючого суб'єкта та інші важливі елементи – пояснення до окремих статей цих звітів. Окрім того, у примітках розкриваються суттєві для користувачів фінансової звітності події, які були здійсненні після дати балансу.

8. Принцип зіставлення фінансової інформації, як наданої одним підприємством за різні звітні періоди, так і різними підприємствами. Якщо ж така інформація є необхідною для кращого розуміння звітності за даний період, то вона повинна бути висвітлена у фінансовій звітності як в цифровій, так і в описовій формі.

Фінансова звітність підприємства формується з дотриманням таких принципів [1] автономності підприємства, згідно з яким всі підприємства вважаються юридичними особами, що відокремлені від власників;

- безперервності діяльності, що вважається як оцінка активів і пасивів підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме;

- періодичності, що спричиняє розподіл діяльності підприємства на певні звітні періоди часу з метою складання фінансової звітності;

- історичної (фактичної) собівартості, що визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;

- нарахування та відповідності доходів і витрат, згідно з котрим для визначення фінансового результату за певний звітний період необхідно порівняти доходи отримані за цей період та витрати, що були здійсненні для отримання цих доходів;

- повного висвітлення, за яким фінансова звітність повинна містити всі важливі дані про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, які можуть вплинути на управлінські рішення;

- послідовності, який передбачає постійне із року в рік застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності;

- обачності, за яким методи оцінки, які використовуються в бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства;

- превалювання змісту над формою, за яким всі господарські операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми;

- єдиного грошового вимірника, який передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці .

Фінансовий звіт має включати дату, станом на яку наведені його показники. Якщо період за який складено звіт і звітний період є різними, то причини цього повинні наводитись в примітках до фінансової звітності. В них необхідно розкрити додаткову інформацію до статей звіту, яка є важливою для кращого її розуміння; інформація, яка не наведена в звітах, але є обов'язковою та облікова політика господарюючого суб'єкта.

Інформація про підприємство, яка підлягає розкриттю у фінансовій звітності, включає:

- назву, організаційну форму та місцезнаходження підприємства (країну, де зареєстроване підприємство, адресу його офісу);

- стислий опис основної діяльності підприємства;

- назву органу управління, під керівництвом якого перебуває підприємство, або назву його материнської (холдингової) компанії;
- середню чисельність персоналу протягом звітного періоду.

Задля створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності та їх удосконалення в Україні державою здійснюється регулювання як бухгалтерського обліку, так і фінансової звітності.

Фінансова звітність підприємства формується наприкінці звітного періоду – календарного року. В останній день звітного року складається баланс підприємства. Перед тим як скласти фінансову звітність в кінці року, необхідно провести на підприємстві інвентаризацію активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства .

Форми фінансової звітності підписуються керівником підприємства і головним бухгалтером, а у випадку відсутності на підприємстві бухгалтерської служби – керівником спеціалізованої організації або фахівцем-бухгалтером, які за угодою виконували роботу з ведення бухгалтерського обліку і складання звітності. Особи, які підписали звітність, несуть повну відповідальність за достовірність звітних даних.

Фінансова звітність підприємства є відкритою, окрім ситуацій, передбачених законодавством.

Фінансова звітність також входить до складу інтегрованої звітності.

Звітність, яку в сучасному економічному середовищі укладають підприємства та організації є мовою бізнесу, особливо за умов віддаленого доступу до фінансових даних та розвитку інтернет-комунікацій. Для прийняття управлінських рішень, враховуючи рішення щодо інвестування коштів, у сучасному світі недостатньо інформації щодо самих тільки фінансових показників діяльності. Інвесторів цікавлять сильні та слабкі сторони бізнесу, перспективи розвитку потенціалу підприємства (кадрового, технічного, технологічного), основні фінансово-економічні ризики тощо.

Інтегрована звітність підприємства – це звітність, яка поєднує фінансову і нефінансову інформацію, відображає можливості компанії створювати і підтримувати свою вартість протягом тривалого періоду часу. Економічна категорія «інтегрована звітність» побудована на основі інтегрованого мислення, що «призводить до більш тісної інтеграції інформаційних систем, які підтримують внутрішню і зовнішню звітність і надання інформації, включаючи підготовку інтегрованого звіту» [1] та враховує такі фактори, як:

- всі види капіталів компанії, включаючи їх ефективний розподіл;
- інтереси сторін;
- бізнес-модель компанії у взаємодії із зовнішнім середовищем, можливості і ризики, з якими стикається компанія;
- діяльність компанії в минулому, сьогодні і майбутньому.

Як зазначають науковці, «інтегрована звітність призначена для надання інформації про те, наскільки добре підприємство управляє своїм фінансовим і нефінансовим капіталом для постачальників цього капіталу» [2].

Як визначають сучасні науковці зміст інтегрованого звіту підприємства, який застосовується з метою задоволення інформаційних потреб потенційного інвестора, має складатися з таких елементів:

- 1) фінансова інформація про стан та результати діяльності;
- 2) нефінансова інформація щодо реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності (кадрове забезпечення, соціальний розвиток та забезпечення, екологічна безпека, якість продукції тощо);
- 3) інформація щодо ефективності, можливостей та ризиків бізнесу;
- 4) інформація системи корпоративного управління;
- 5) економічні коментарі щодо організаційної структури, бізнес-моделі, корпоративної та облікової політики, характеристики бізнес-середовища й бізнес-кому [3].

Складання інтегрованої звітності надає такі переваги:

- підвищення рівня залучення зацікавлених сторін і зниження репутаційних ризиків: інтегрована звітність підвищує прозорість, покращує підзвітність, сприяє інклюзивності та надає більше інформації, що дозволяє заінтересованим сторонам сформулювати глибоке бачення фінансової та суттєвої нефінансової інформації;

- стійкість і результативність бізнесу: інтегрована звітність надає інформацію про виконання соціально-економічних цілей підприємства та показників ефективності. Це веде до кращого прийняття рішень щодо інновацій у бізнес-моделі та зростання доходів;

- відповідність вимогам внутрішньої та зовнішньої звітності: інтегрована звітність дає змогу підприємствам відповідати нормам і ефективно керувати регулятивними ризиками. Це сприяє кращому спілкуванню та стійкості завдяки розумінню можливостей і ризиків [4].

Застосування системи інтегрованого звітування мають також свої проблеми та недоліки, а саме:

- недостатній рівень підготовки спеціалістів, спроможних готувати якісні інтегровані звіти;

- недоліком цієї форми звітування є «забезпечення достовірності заходів та процедур для збору даних та якісного їх оприлюднення» [5]. Усунення цього недоліку пропонується шляхом проведення внутрішнього аудиту показників інтегрованих звітів;

- низький рівень розповсюдження інтегрованих звітів серед підприємств України;

- низький рівень методичного забезпечення укладання інтегрованих звітів.

Проблема досить повільного впровадження в практичну діяльність підприємств України інтегрованої звітності пов'язана з:

- відсутністю єдиної концепції та регламентації даного процесу;
- відсутністю усвідомлення необхідності впровадження;
- наявністю ризиків розкриття важливої інформації;

- складністю отримання та систематизації даних різних форматів - на різних підприємствах, та різних підрозділів – одного підприємства;
- відсутність рекомендації щодо інформаційного забезпечення інтегрованої звітності, тобто збір облікових даних та формування показників такої звітності;
- брак фахівців, які мислять та діють рішуче, творчо та на перспективу, а не за застарілими шаблонами. Проявом інтегрованої звітності в Україні є запровадження [5].

Незважаючи на певні недоліки є необхідність прискорення темпів впровадження інтегрованого звітування як в системі управління конкретного підприємства, так і при підготовці інформації для державних органів, власників бізнесу та потенційних інвесторів.

Наявність проблем формування та подання інтегрованих звітів тільки підкреслює актуальність майбутніх наукових досліджень у сфері їх нормативно-правового та методологічного забезпечення [6].

Згідно НП(С)БО 1, підприємство складає наступні форми фінансової звітності (рис.1.2): баланс (форма 1); звіт про фінансові результати (форма 2); звіт про рух грошових коштів (форма 3); звіт про власний капітал (форма 4); примітки до звітів (форми 5 та 6) (рис.1.2).

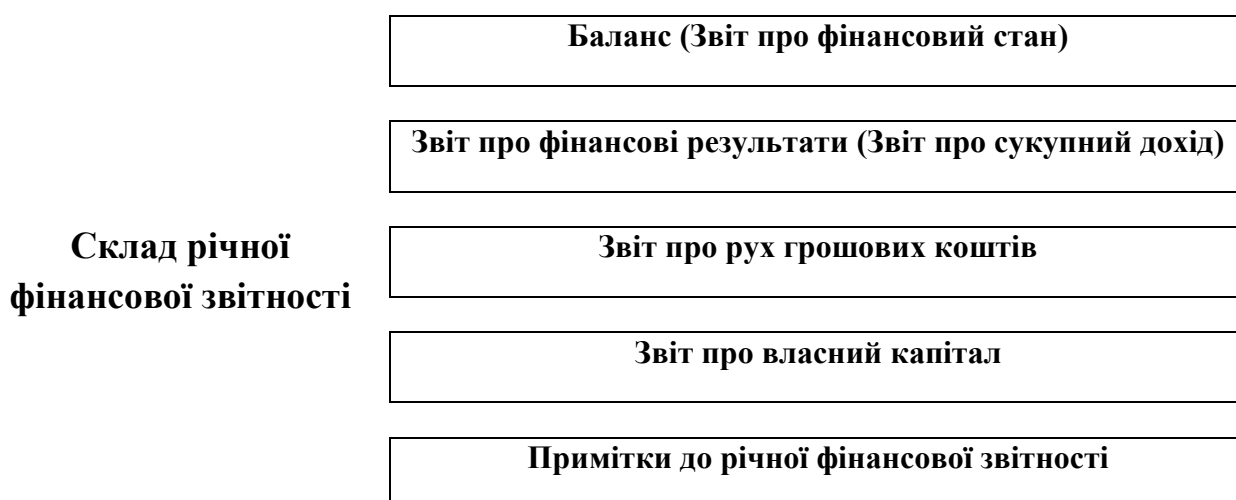

Рис. 1.2 – Склад річної фінансової звітності*

*Складено за даними [1]

Інші звіти (звернення ради директорів до акціонерів, звіт керівництва компанії, звіт аудитора тощо), які включені до звітності підприємства, не є фінансовою звітністю .

Таблиця 1.2 - Призначення основних компонентів фінансової звітності [7]

Компонент фінансової звітності	Зміст	Використання інформації
1 Баланс підприємства (Звіт про фінансовий стан)	Наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємствами на дату балансу.	Оцінка структури ресурсів підприємства, їх ліквідності та платоспроможності підприємства; прогнозування майбутніх потреб у позиках; оцінка та прогнозування змін в економічних ресурсах, які підприємство, контролюватиме в майбутньому
2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період.	Оцінка та прогноз прибутковості діяльності підприємства; структури доходів та витрат.
3 Звіт про власний капітал	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі.
4 Звіт про рух грошових коштів	Генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.
5 Примітки до річної фінансової звітності	Обрана облікова політика. Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але обов'язкова за П(С)БО. Додатковий аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості.	Оцінка та прогноз облікової політики; ризиків або невпевненості, які впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання; діяльності підприємства

Всі перераховані нами форми фінансової звітності зображають одні і ті ж господарські операції за звітний період, інформацію минулого періоду, та відображення основ облікової політики в різних аспектах, що дає можливість зробити детальний аналіз діяльності підприємства.

Основною формою фінансової звітності є баланс. Зміст і форма балансу, як і інших форм звітності, а також загальні вимоги до розкриття його статей регламентуються Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Баланс - це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Зазвичай, баланс формують на останній день звітного періоду (місяця, кварталу, року). Для детального відображення господарських засобів та їхніх джерел формування баланс будується у вигляді двосторонньої таблиці. У лівій частині балансу, що називається активом, показують склад і розміщення господарських засобів, а в правій, що називається пасивом – джерела формування засобів і їх цільове призначення. Актив і пасив балансу складаються з окремих статей, кожна з яких показує величину певного економічно однорідного виду засобів або їх джерел. В актив балансу входять статті, на яких містяться матеріальні цінності, нематеріальні активи, грошові кошти, кошти у розрахунках, вилучені кошти; а в пасив – статті, на яких відображаються джерела формування господарських засобів (статутний, додатковий, резервний капітал, прибуток, кредити банків, зобов'язання по розрахунках та ін.).

Рівність підсумків активу і пасиву балансу зумовлена тим, що в обох його частинах відображені у вартісному вимірнику одні і ті ж господарські засоби, тільки погруповані за різними ознаками: в активі – за складом і розміщенням, в пасиві – за джерелами їх утворення і цільовим призначенням. Кожен вид господарських засобів, розміщених в активі, має відповідне джерело їх утворення, відображене в пасиві балансу. Суми активу і пасиву балансу не можуть ні в якому разі бути різними, тому що вартість засобів підприємства має бути рівною вартості джерел їх утворення (рис.1.3). Оскільки, сам термін «баланс» означає «рівновага». Відсутність рівності підсумків активу і пасиву балансу говорить про наявність помилок, допущених в облікових записах або при складанні самого балансу.

	АКТИВ
	1.Необоротні активи II. Оборотні активи III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття
Склад балансу (Звіту про фінансовий стан)	=
	ПАСИВ
	I. Власний капітал II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення III. Поточні зобов'язання та забезпечення IV. Зобов'язання, пов'язані із необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття V. Чиста вартість активів недержавного Пенсійного фонду

Рис. 1.3 - Склад балансу (Звіту про фінансовий стан)*

Складено за даними [1]

Отже, можна впевнено стверджувати, що баланс має досить важливе значення для управління підприємством, оскільки надає інформацію різних рівнів, за допомогою якої можна визначити та оцінити фінансовий стан господарства, та зробити аналіз, шляхом порівняння його даних з попереднім періодом. Він інформує користувачів про платоспроможність бізнесу, про його ліквідність та яка кількість капіталу залучена для бізнесу. За даними балансу можна визначити недоліки господарської діяльності, причини які призвели до цього, та розробляються заходи для їх усунення та недопущення в майбутньому.

Звіт про фінансові результати - це звіт про доходи, витрати і фінансові результати та сукупний дохід підприємства, відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 звіт побудовано за функціональним групуванням доходів і витрат (виробництво, управління, збут продукції тощо) і складається з чотирьох розділів: I «Фінансові результати», II «Сукупний дохід», III «Елементи операційних витрат», IV «Розрахунки показників прибутковості акцій» (рис. 1.4).

**Склад Звіту про
фінансові результати**

I. Фінансові результати
II. Сукупний дохід
III. Елементи операційних витрат
IV. Розрахунки показників прибутковості акцій

Рис.1.4 - Склад Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)*

*Складено за даними [1]

У першому розділі Звіту про фінансові результати надається інформація про доходи і витрати з погляду власника підприємства, усі витрати, пов'язані з доходом звітного періоду, включаючи й податок на прибуток, вважаються витратами звітного періоду; прибуток розглядається як джерело виплат власникам для нарахування і сплати дивідендів, створення резервного капіталу або збільшення статутного капіталу. У другому розділі відображається склад операційних витрат за елементами, що дозволяє провести аналіз їх структури та ця інформація використовується при складанні Звіту про рух грошових коштів в частині коригування суми прибутку від звичайної діяльності до оподаткування на не грошові операції, а саме на суму нарахованої амортизації. У третьому розділі Звіту відображається інформація про фінансовий результат, який стосується лише акціонерних товариств, прості акції які відкрито продаються та купуються на фондових біржах, а також тих товариств, які знаходяться у процесі випуску зазначених акцій, розраховуються показники прибутковості акцій .

До категорій цього звіту відносяться витрати, доходи, збитки, прибуток. Витрати - це зменшення економічної вигоди у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або

розподілу власниками). До господарських операцій які супроводжуються зменшенням економічної вигоди у вигляді вибуття активів, але не є витратами господарства потрібно віднести викуп акцій або їх часток, вилучення вкладів і паїв, поділ власного капіталу між власниками, (нарахування дивідендів і їх виплата).

Доходи - це збільшення економічної вигоди у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників). До таких операцій, можна віднести оплату заборгованості за внесками до статутного капіталу, додаткові внески за рішенням акціонерів тощо. Для визначення фінансового результату потрібно зіставити доходи і витрати, які спричинили одержання цих доходів.

Збиток – це перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Прибуток - це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

Звітним періодом для складання Звіту про фінансові результати є квартал і календарний рік з 1 січня по 31 грудня включно. Цей звіт складається наростаючим підсумком за оборотами номінальних рахунків. Дані Звіту про фінансові результати наводяться за звітний та попередній періоди, для подальшого їх порівняння та аналізу. Під час складання Звіту про фінансові результати підприємства необхідно керуватись умовами принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, згідно з яким для визначення фінансового результату потрібно співвіднести отримані підприємством доходи та здійсненні витрати за звітний період. Важливим є те, що всі витрати і доходи зазначаються у звітності у момент їх виникнення, незалежно від моменту їх надходження й відображаються в обліку за тими періодами, до яких вони відносяться.

Звіт про рух грошових коштів містить інформацію про грошові потоки підприємства за звітний період.

Метою складання звіту про рух грошових коштів є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах (далі – грошові кошти) за звітний період.

Еквівалентами грошових коштів є короткострокові фінансові інвестиції, які можуть бути вільно конвертовані у відому суму коштів і мають незначний ризик щодо зміни вартості. Звичайно такими еквівалентами є високоліквідні інвестиції в цінні папери на строк, що не перевищує 3 місяці (казначейські векселі, депозитні сертифікати тощо). Під грошовими потоками розуміють надходження та вибуття грошових коштів. Внутрішні зміни у складі грошових коштів до звіту про рух грошових коштів не включаються.

Звіт містить дані про рух грошових коштів в результаті: операційної (основної діяльності підприємства), інвестиційної (купівля та продаж активів, основних засобів та інших інвестицій, котрі не можуть бути складовою часткою еквівалентних грошових коштів) та фінансової діяльності (здійснення підприємством операцій, які можуть в деякій мірі змінити склад власного і позичкового капіталу) (рис.1.5).

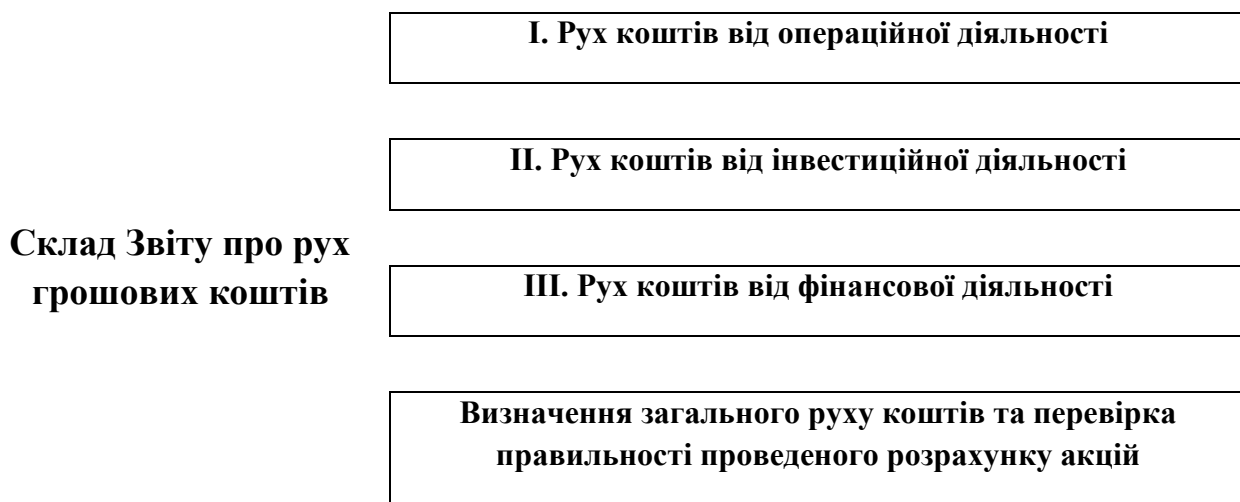

Рис.1.5 - Склад Звіту про рух грошових коштів*

*Складено за даними [1]

Не включаються у звіт про рух грошових коштів внутрішні зміни про рух грошових коштів (отримання грошей у банку і оприбуткування їх у касу тощо). Також не включаються до Звіту про рух грошових коштів негрошові операції. Під час складання даного звіту до негрошових операцій відносяться операції, які не потребують використання грошових коштів та їх еквівалентів, а саме: бартерні операції, придбання активів шляхом емісії акцій, отримання активів на умовах фінансової оренди, перетворення зобов'язань на власний капітал. Все майно підприємства складається з фінансових, матеріальних і нематеріальних ресурсів. В обліку повинні бути чітко відображенні права кожного з власників на майно підприємства, та на прибутки отримані внаслідок використання його. Саме розкриття та відображення цих прав є одним з найважливіших завдань фінансової звітності підприємства.

Зміст і форма **Звіту про власний капітал**, а також загальні вимоги щодо розкриття його статей регламентуються Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Метою складання звіту про власний капітал є розкриття інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Для забезпечення порівняльного аналізу інформації підприємства повинні додавати до річного звіту звіт про власний капітал за попередній рік.

Зміст статей звіту про власний капітал наведений у табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Зміст статей звіту про власний капітал *

Стаття	Зміст
Залишок на початок року	Суми власного капіталу, наведені в балансі підприємства відповідно на початок і кінець звітного періоду
Зміна облікової політики, виправлення суттєвих помилок, інші зміни	Суми коригувань, передбачених П(с)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Як правило, показана у звітності сума прибутку за звітний період та сума нерозподіленого прибутку не змінюється, за винятком деяких ситуацій, коли, наприклад: 1) виявлені суттєві помилки, що призвели до необхідності змінити показники попередніх років, у зв'язку з тим, що наведені раніше дані

	не можуть вважатися достовірними; 2) відбулась зміна облікової політики. Суму коригування суттєвої помилки, що належить до попередніх періодів, чи таких, що виникли через зміни облікової політики, слід відображати у звіті за статтею «Нерозподілений прибуток («Непокритий збиток»)
Скоригований залишок	Залишок власного капіталу на початок звітного періоду після внесення відповідних коригувань
Переоцінка активів	Наводяться дані, які відображають збільшення або зменшення власного капіталу в результаті переоцінки основних засобів та інших активів у порядку, передбаченому відповідними П(с)БО
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	Сума чистого прибутку (збитку) зі звіту про фінансові результати
Розподіл прибутку	Наводяться дані, які відображають розподіл прибутку між учасниками (власниками) підприємства або спрямування прибутку до статутного капіталу, резервного капіталу
Внески учасників	Наводяться дані про збільшення статутного капіталу підприємства та зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу підприємства
Вилучення капіталу	Наводяться дані про зменшення власного капіталу підприємства внаслідок виходу учасника, викупу чи анулювання викуплених акцій акціонерним товариством, зменшення номінальної вартості акцій
Інші зміни в капіталі	Дані про всі інші зміни у власному капіталі підприємства, що не були включені до вищезазначених статей, зокрема, списання невідшкодованих збитків, та інші зміни
Разом зміни в капіталі	Підсумок змін у складі власного капіталу за звітний період, що визначається як сума всіх змін протягом звітного року внаслідок переоцінки активів, використання чистого прибутку, вилучення капіталу та інших змін

- Складено за даними [1]

Примітки до фінансових звітів - це сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачене відповідними положеннями (стандартами).

Як форма звітності, примітки до фінансових звітів, згідно з НП(С)БО 1, являють собою:

1. Сукупність показників, які забезпечують роз'яснення статей фінансових звітів, тобто інформацію, що включає додатковий аналіз звітності, потрібної для забезпечення її зрозумілості. При цьому йдеться про

оцінку та розкриття статей форм фінансової звітності форми 1 «Баланс», форми 2 «Звіт про фінансові результати», форми 3 «Звіт про рух коштів», форми 4 «Звіт про власний капітал».

2. Іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами), тобто інформацію, яка не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але є обов'язковою згідно з відповідними положеннями (стандартами). При цьому йдеться про спеціальні вимоги щодо висвітлення даних у примітках до фінансової звітності або про додаткові вимоги та додатковий перелік показників розкриття інформації, що міститься у кожному конкретному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку.

Може також бути інформація, яка не включена до приміток, в такому випадку кожне підприємство самостійно обирає в якому вигляді її подавати. Наприклад, можна відображати у вигляді таблиці, письмового пояснення, графіка тощо. Так само керівництво підприємства може наводити дані, які вважає важливими, і які дають більш повну картину про результати господарської діяльності.

При розробці бланків форм звітності, в тому ж числі Приміток, господарство може враховувати тільки ті статті активів, капіталу, зобов'язань, та інших, дані яких були зазначені в результаті діяльності цього підприємства. При цьому, для показників, статей, що включені до фінансового звіту, залишається та ж нумерація, яка зазначена в типових формах фінансової звітності, затверджених Міністерством фінансів України.

Форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності», затверджена Міністерством фінансів України має 15 розділів, які показані в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 - Зміст статей Приміток до річної фінансової звітності*

Номер розділу	Назва розділу	Джерело інформації
Розділ I	Нематеріальні активи	Інформація по рахункам 12, 13
Розділ II	Основні засоби	Інформація по рахункам 10, 11, 13
Розділ III	Капітальні інвестиції	Інформація по рахунку 15
Розділ IV	Фінансові інвестиції	Інформація по рахунку 14

Продовження табл.1.4		
Розділ V	Доходи і витрати	Інформація по рахункам 71, 72, 73, 94, 95, 96
Розділ VI	Грошові кошти	Інформація по рахункам 30, 31, 33
Розділ VII	Забезпечення і резерви	Інформація по рахунку 47
Розділ VIII	Запаси	Інформація по рахункам 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28
Розділ IX	Дебіторська заборгованість	Інформація по рахунку 36, 37, 38, 63, 64, 65, 66, 67, 68
Розділ X	Нестачі і втрати від псування цінностей	Інформація по рахункам 947, 072
Розділ XI	Будівельні контракти	Інформація по рахунок 23
Розділ XII	Податок на прибуток	Інформація по рахункам 17, 54, 64, 98
Розділ XIII	Використання амортизаційних відрахувань	Інформація по рахунку 15
Розділ XIV	Біологічні активи	Інформація по рахункам 16, 21
Розділ XV	Фінансові результати від первісного визнання та реалізації якої сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів	

*Складено за даними [1]

1.2. Основні положення методики формування та подання фінансової звітності

Бухгалтерська фінансова звітність складається та подається у встановлені законодавчими органами строки та у відповідному складі.

Перед тим, як скласти звіт, проводиться ретельний аналіз всіх включених до нього показників. У випадку певних відхилень, здійснюються їх коригування.

Фінансова звітність, яку складають господарства має містити достовірну інформацію про активи, зобов'язання, власний капітал та результати діяльності. Задля повного висвітлення цієї інформації головний бухгалтер має завершити всі необхідні роботи перед процесом складання фінансової звітності. Від терміну звітного періоду залежить і обсяг робіт.

Відповідно, найбільше робіт проводиться перед складанням річної звітності. Послідовність цих робіт така:

1. Опрацювання бухгалтерами підприємства нових законодавчих актів, проведених змін і доповнень до нормативних актів, які відносяться до складання та подання фінансової звітності;

2. Формування головним бухгалтером наказу по підприємству, установі про інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та розрахунків, визначення складу робочих інвентаризаційних комісій, періоду проведення і розрахунку результатів інвентаризацій з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку.

3. Перевірка та зміна показників періодичної і річної звітності на предмет їх порівнянності. Необхідність в такій перевірці зумовлена тим, що всі закони, які затверджуються на першу дату, вводяться в дію з початку попередніх звітних періодів, а також це пов'язане із структурними змінами на підприємстві.

4. В сучасному ринковому середовищі підприємству потрібно здійснювати переоцінку активів. У випадку, коли залишкова вартість активу значно відрізняється від його справедливої вартості на дату Балансу, то підприємство може переоцінювати активи. Після проведення переоцінки об'єкта основних засобів, необхідно провести і переоцінку інших об'єктів тієї ж групи на ту ж саму дату.

5. Узгодження доходів і витрат звітного періоду. Однією з умов забезпечення достовірності даних є дотримання принципу узгодження доходів і витрат, що відносяться до звітного періоду. Отже, потрібно нарахувати необхідні резерви, які передбачені наказом про облікову політику, та відредагувати інші раніше створенні резерви, що не використовувалися у звітному періоді, та їх залишки переносяться на наступний звітний період.

6. Закінчити ведення записів на рахунках аналітичного обліку, сформувані відомості за окремими субрахунками до синтетичних рахунків,

якщо існує в цьому потреба. Цей процес потрібний як для забезпечення вірності даних, так для формування звітності.

7. Закінчити ведення записів у Головній книзі і скласти за синтетичними рахунками Головної книги зведену сторінку Головної книги при журнальній формі обліку для впевненості дотримання подвійного запису, або оборотна-сальдову відомість. Звірити дані оборотної відомості за синтетичними рахунками з оборотними відомостями за аналітичними рахунками чи реєстрами аналітичного бухгалтерського обліку.

8. Повністю заповнити всі встановлені форми фінансової звітності, в тому числі пояснювальні записки та Примітки.

9. Звірити дані показників фінансової звітності між різними формами та в їх межах. Методика узгодженості показників звітності розроблена Міністерством фінансів України і може уточнюватися та доповнюватися міністерствами, відомствами з урахуванням відомчої звітності.

10. Переглянути та затвердити річну звітність, при цьому керуючись нормативними та установчими актами суб'єкта господарювання.

11. Подати фінансову звітність із супровідним листом за адресами, згідно з Порядком подання фінансової звітності, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419.

Складений бухгалтерський фінансовий звіт детально перевіряється головним бухгалтером як з огляду правильності заповнення усіх рядків Балансу та інших форм, так і на предмет їх взаємоузгодженості. Після цього головний бухгалтер і керівник детально аналізують дані форм фінансової звітності та підписують їх. За відсутності на підприємстві головного бухгалтера, звіт підписує фахівець, який веде облік.

Заповнюються форми звітності в тисячах гривень з одним десятковим знаком, а зведені звіти (до яких включено дані звітів двох і більше юридичних осіб) – в тисячах гривень.

Підписи керівника і головного бухгалтера проставляються у кінці кожної форми фінансової звітності. Ця частина звіту повинна включати:

- власноручний підпис особи;
- прізвище та ініціали особи;
- фактичну дату підписання звітності.

Датою подання фінансової звітності для господарства є день фактичної її передачі за належністю, а в разі надсилання її поштою – дата одержання адресатом звітності, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата. У тому випадку, коли дата подання звітності випадає на неробочий день, термін подання переноситься на перший після вихідного робочий день .

Весь цикл бухгалтерського обліку від здійснення операції до складання фінансової звітності може бути поділений на такі етапи:

- 1) відображення всіх операцій у первинних документах;
- 2) аналіз операції, її визнання та оцінка відповідно до вимог НП(С)БО, а також відображення у певних регістрах бухгалтерського обліку (відомості, журнали);
- 3) внесення записів за результатами інвентаризації щодо активів та зобов'язань до регістрів;
- 4) перенесення даних у Головну книгу;
- 5) закриття рахунків доходів та витрат;
- 6) складання оборотно-сальдового балансу;
- 7) складання фінансової звітності (Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Примітки).

Оборотно-сальдовий баланс – це перелік всіх рахунків із зазначенням сальдо на початок звітного періоду, оборотів за дебетом і кредитом рахунків і сальдо на кінець періоду. Він робиться на основі даних Головної книги та дає можливість перевірити рівність залишків за дебетом залишкам за кредитом та рівність дебетових та кредитових оборотів за звітний період. На основі

оборотно-сальдового балансу складається Баланс та Звіт про фінансові результати .

До відповідних органів (податкова служба, органи статистики) за місцем знаходження підприємства подають оригінали звітів.

Оприлюднення звітності – це офіційне подання фінансової звітності до органів Державного комітету статистики України, Державної податкової адміністрації України, Фонду державного майна, Антимонопольного комітету України, Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та інших установ і організацій, які відповідно до законодавчих актів України вповноважено для отримання бухгалтерської фінансової звітності від суб'єктів господарювання, а також офіційна публікація звітів про фінансовий стан підприємства в засобах масової інформації, якщо це передбачено законодавством .

Оскільки, відомо, що фінансова звітність є єдиною, тому звіти, складені організаціями та підприємствами будь яких галузей, повинні формуватися за єдиними формами. Всі підприємства, які мають статус юридичної особи в Україні, спільні підприємства з іноземними громадянами, державні підприємства складають бухгалтерську фінансову звітність за встановленими формами.

Форми фінансової звітності і порядок їх складання встановлюються:

- для підприємств (крім банків) – Міністерством фінансів України за погодженням із Державним комітетом статистики України;
- для банків – Національним банком України;
- для бюджетних установ – Державним казначейством України .

Скорочені форми фінансової звітності передбачені у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Суб'єкти малого підприємництва фінансову звітність складають за спрощеною формою.

Визначають такі види робіт (етапи) з підготовки облікових даних, які є передумовою складання фінансової звітності підприємства, а саме [8]:

1. Вивчення змін і доповнень до Законів і нормативно-правових актів.
2. Організація і проведення річної інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків, резервів та забезпечень.
3. Перевірка та уточнення показників періодичної і річної звітності.
4. Проведення переоцінки необоротних та оборотних активів.
5. Узгодження доходів і витрат, що відносяться до звітного періоду.
6. Завершення аналітичного обліку і підготовки даних для вивірки з даними синтетичного обліку.
7. Завершення записів у Головній книзі та узгодження даних аналітичного та синтетичного обліку.
8. Складання форм державної фінансової та іншої звітності.
9. Взаємоузгодженість показників фінансової звітності.
10. Розгляд і затвердження річної фінансової звітності.
11. Подання фінансової звітності

Фінансова звітність подається органам, до сфери управління яких належать підприємства, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, а також, згідно із законодавством, іншим органам та користувачам, зокрема органам державної статистики; щодо використання бюджетних асигнувань, одержаних з державного бюджету – органам Державного казначейства, а щодо використання асигнувань, одержаних з місцевих бюджетів – відповідно фінансовим відділам райдержадміністрації, міськвиконкомів та фінансовим управлінням обласних держадміністрацій.

Платники податку на прибуток подають фінансову звітність органу державної податкової служби у строки, передбачені для подання декларації з податку на прибуток підприємств.

Якісна відмінність між квартальним і річним фінансовим звітом полягає в тому, що перший складають в основному за даними поточного

обліку, а показники річної звітності підтверджуються результатами інвентаризації активів та зобов'язань, що забезпечує їх достовірність.

Квартальна фінансова звітність подається підприємствами не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а річна - не пізніше 20 лютого наступного за звітним року. Бухгалтерські звіти повинні містити інформацію за отриманими доходами та проведеними видатками, здійсненими в національній грошовій одиниці України та іноземній валюті (за коштами, передбаченими кошторисами доходів та видатків). При цьому операції, здійснені в іноземній валюті, відображаються в національній валюті в сумах, які визначаються шляхом перерахунку іноземної валюти за курсом Національного банку України, що діє на дату здійснення операцій. У звітах і балансах не повинно бути ніяких підчинок і помарок.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (стаття 12 п. 1) визначає, що підприємства, які мають дочірні підприємства, крім фінансових звітів про власні господарські операції, зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність .

Консолідована фінансова звітність – це звітність, яка висвітлює фінансовий стан і результати господарської діяльності юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

Вона складається з консолідованих: балансу; звіту про фінансові результати; звіту про рух грошових коштів; звіту про власний капітал; приміток до консолідованої звітності.

Задля складання консолідованої звітності материнське та дочірні підприємства подають свої фінансові звіти, складені за однаковий період і на ту саму дату балансу.

Консолідовану звітність не варто поєднувати із зведеною. Оскільки, особливим тут є те, що виникає економічна одиниця, в якій материнське і дочірні підприємства є пов'язаними між собою, але і разом є незалежними юридичними суб'єктами. Отже, простого групування статей звітів просто недостатньо для реальної оцінки фінансового стану підприємств. Саме для

цього потрібна консолідована фінансова звітність, сформована за допомогою спеціальних методів, які дають можливість усунути подвійний рахунок і спільні статті.

Згідно з НП(с)БО 2 «Консолідована фінансова звітність», який визначає порядок складання та подання консолідованої звітності, при її складанні підлягають виключенню:

- 1) балансова вартість фінансових інвестицій материнського підприємства в кожне дочірнє підприємство і частка материнського підприємства в капіталі кожного дочірнього підприємства;
- 2) сума внутрішньо групових операцій та внутрішньо групового сальдо;
- 3) сума нереалізованих прибутків та збитків від внутрішньо групових операцій (крім збитків, які не можуть бути відшкодовані).

Зазвичай, консолідовану фінансову звітність має подавати материнська компанія. Але, все ж таки, існують випадки коли компанія може бути звільнена від цього обов'язку, тобто: якщо вона знаходиться у повній власності іншого підприємства, а також, за згодою меншості акціонерів, якщо вона в більшій частині належить іншому суб'єкту господарювання.

Фінансова звітність не являється комерційною таємницею, крім випадків, які встановлені законодавством. Всі підприємства зобов'язані дотримуватись законодавства, тому за цим здійснюється ретельний контроль в Україні відповідними органами. Такі органи отримавши звіт, перевіряють правильність оформлення звітних даних і звіту в цілому, правильність наведених показників, та їх взаємозв'язок, наявність всіх звітних форм.

Після перевірки звітності, відповідні органи оформляють акт (висновок), де надаються пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства. Також може здійснюватися реформація показників – це процес виправлення показників, які відносяться до звітного періоду, і можуть призвести до змін в окремих облікових записах підприємства.

1.3. Особливості укладання фінансової звітності за міжнародними стандартами

Спостерігаючи за сучасною економічною ситуацією в нашій країні, можна впевнено стверджувати, що вона потребує радикальних змін, а особливо, це стосується системи бухгалтерського обліку та звітності.

Міжнародні стандарти фінансової звітності являються на сьогодні досить ефективним інструментом для покращення прозорості та зрозумілості інформації, котра викриває господарську діяльність підприємств, допомагає реально оцінити доходи та витрати підприємства, що дає змогу реально оцінити існуючі ризики господарства, та зрівняти результати його діяльності задля прийняття правильних управлінських рішень. Також міжнародні стандарти відіграють важливу роль для керівників господарства, що дає їм значні переваги перед конкурентами. Підприємства, котрі складають звітність за такими стандартами, можуть співпрацювати з партнерами по бізнесу, залучати додаткові джерела капіталу, що призведе до значного економічного зростання. Такі підприємства можуть отримувати інформацію про фінансовий стан інших підприємств, що допомагає зробити правильний вибір серед партнерів.

Потреба в розробці єдиних стандартів фінансової звітності ґрунтується на розвитку торгівлі та глобалізацією фінансових ринків. Згідно з угодою між організаціями бухгалтерів Австралії, Великої Британії, Німеччини, Ірландії, Японії, Нідерландів, США, Мексики та Франції, була назначено орган стандартизації бухгалтерського обліку Комітет з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, котрий був заснований 29 червня 1973 року.

Цей Комітет був створений для складання та видання стандартів бухгалтерського обліку, котрих необхідно дотримуватись при поданні звітності, ну і, звичайно, для дотримання таких стандартів у всіх державах.

Комітетом було видано 42 Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку, з яких на даний час діють 30. Вони були ретельно перевірені та удосконалені, це спричинило їх поширенню.

З 1983 року по 2000 рік учасниками Комітету були всі фахові організації бухгалтерів, які належать до Міжнародної федерації бухгалтерів. Та вже у травні 2000 року за новоствореним статутом Комітет було перейменовано в Раду з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Відповідно до нового Статуту, Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у своїй діяльності, має такі цілі:

- 1) розроблення в інтересах громадськості єдиної системи високоякісних, зрозумілих і глобальних стандартів бухгалтерського обліку, що мають обов'язкову силу, відповідно до яких у фінансовій звітності повинна розкриватися якісна, прозора і порівнянна інформація для того, щоб учасники фондових ринків та інші користувачі могли приймати обґрунтовані економічні рішення;

- 2) поширення і забезпечення суворого дотримання цих стандартів;

- 3) забезпечення максимального зближення (конвергенції) НП(с)БО з міжнародними стандартами виходячи з найбільш оптимального розв'язання питань бухгалтерського обліку і звітності.

Стандарти визначають методи оцінки і основи подання інформації у звітності. Саме тому у 2001 році Рада перейменувала стандарти з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку на МСФЗ. Вже 19 червня 2003 року було затверджено перший Міжнародний стандарт фінансової звітності. А набрав він чинності в 2004 році, проте стандарти, які були затвержені до цього часу все ж таки зберігатимуть свою колишню назву, та згодом замінюватимуться на Міжнародні стандарти фінансової звітності.

У широкому значенні Міжнародні стандарти фінансової звітності – це тлумачення і стандарти, які прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. До їх складу входять: Міжнародні стандарти фінансової звітності, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та

Інтерпретації, розроблені Комітетом з інтерпретації міжнародних стандартів фінансової звітності або колишнім Постійним Комітетом з інтерпретації.

Зараз МСФЗ є обов'язковими для всіх господарств в 91 країні світу, для частини суб'єктів господарювання – в 6 країнах, дозволені до застосування поряд з національними стандартами – у 25 країнах. Також в більшості країн звітність відповідно до таких стандартів повинні готувати публічні компанії, цінні папери яких обертаються на відкритих торгах .

Що стосується України, то у 1998 році діючою владою були дробленні перші кроки по переходу на МСФЗ, тоді ж була впроваджена Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів. Також в країні розроблено безліч нормативних документів, котрі не тільки відповідають міжнародним стандартам, але і містять в собі роз'яснення для підприємств, контролюючих організацій та аудиторів.

Відповідальними за впровадження МСФЗ в Україні є Міністерство фінансів України та Міністерство юстиції України, а також інші державні органи (зокрема НБУ), які можуть долучати до процесу інших осіб (профільні організації). Піонерами впровадження МСФЗ в Україні виступили банки. У статті 41 Закону України «Про Національний банк України» вказано, що НБУ встановлює обов'язкові для банківської системи стандарти та правила ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що відповідають вимогам законів України та МСФЗ. Аналогічні норми містяться і в ч. 1 ст. 68 Закону України «Про банки і банківську діяльність», і в ч. 3 ст. 6 Закону «Про бухгалтерський облік» (з 17.06.2011р.). При цьому Інструкція № 480 від 27.12.2007 р. «Про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» розроблена НБУ вже відповідно до вимог МСФЗ .

В Україні використовуються не тільки Міжнародні стандарти фінансової звітності, але і Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Різниця між ними полягає в тому, що міжнародні

стандарти більш деталізовані, та містять значну кількість приміток, які розкривають суть операцій. Також важливим є те, що Міжнародні стандарти орієнтовані на розкриття основної інформації про реальний фінансовий стан підприємства. Отже, вони ґрунтуються на даних про справедливую вартість активів та пасивів підприємства.

Вже в травні 2012 року укладено «Меморандум про співробітництво та координацію дій щодо використання в Україні міжнародних стандартів фінансової звітності». В процесі підписання меморандуму взяли участь: Національний банк України, Державна податкова служба України, Державна служба статистики України, Міністерство фінансів України, а також безліч всеукраїнських громадських організацій.

Основні завдання підписантів, включені в меморандум:

- координація діяльності у сфері застосування МСФЗ в Україні для формування єдиних підходів до застосування МСФЗ, їх переведення, інформаційного супроводу, вирішення проблемних питань та налагодження ефективних взаємовідносин у цій сфері (координатор – Міністерство фінансів України);
- постійний моніторинг застосування МСФЗ за спеціальною методикою, розробленою Міністерством фінансів України за участю Сторін Меморандуму;
- участь у формуванні та реалізації заходів щодо застосування МСФЗ в Україні (щорічно розробляються за результатами моніторингу, з урахуванням змін у законодавстві та схвалюються Методологічною радою з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України);
- у межах своєї компетенції вжиття заходів щодо підвищення кваліфікації бухгалтерів та забезпечення високого рівня спеціалістів з бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання, які будуть складати фінансову звітність за МСФЗ;
- співробітництво при здійсненні інформаційної підтримки застосування МСФЗ;

- активна участь у проведенні інформаційних заходів (конференції, круглі столи, семінари тощо) з питань застосування МСФЗ;
- співпраця в рамках формування інформаційно-аналітичної бази з питань застосування МСФЗ, зокрема наповнення веб-сайту Міністерства фінансів України навчальними матеріалами, науковими статтями, інформацією про практичне застосування МСФЗ з постійним оновленням, а також в межах своєї компетенції сприяння поширенню кращої практики застосування МСФЗ;
- активна участь в обговоренні проектів МСФЗ, опублікованих на веб-сайті Міністерства фінансів України, для формування позиції професійного співтовариства;
- залучення до реалізації цього Меморандуму органів влади, громадських організацій та інших зацікавлених осіб, які поділяють закріплені ним домовленості та готові їх дотримувати.

В Україні складання фінансової звітності за міжнародними стандартами відбувається двома шляхами (табл. 1.5):

1. Укладання фінансової звітності за НП(С)БО з подальшою трансформацією її показників відповідно до вимог МСФЗ.
2. Паралельне ведення бухгалтерського обліку за НП(С)БО та МСБО й укладання фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ за даними відповідних облікових даних.

Таблиця 1.5 - Шляхи укладання фінансової звітності за міжнародними стандартами

Шляхи укладання фінансової звітності за міжнародними стандартами	
Трансформація	Укладання за обліковими даними
1. Ведення бухгалтерського обліку за вимогами Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО)	1. Ведення бухгалтерського обліку за вимогами Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) та паралельного обліку за вимогами Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО)

Продовження табл. 1.5	
2. Укладання фінансової звітності за даними національного обліку (НП(С)БО)	2. Укладання фінансової звітності за даними національного обліку (НП(С)БО)
3. Трансформація показників фінансової звітності, укладеної за НП(С)БО, відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ)	3. 2. Укладання фінансової звітності відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за даними бухгалтерського обліку, який ведеться відповідно до вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО)

1.4. Цифровізація процесів укладання та подання фінансової звітності

В економічному розвитку країни фінансова звітність грає не малу роль, так як ці дані є основою для фінансового аналізу діяльності підприємства, для впровадження рішення, та узагальнення інформації щодо всієї галузі економіки. Ринкова економіка потребує високих стандартів, які з кожним роком змінюються. Формування та подальше використання показників звітності, насамперед глибини економічного, фінансового та стратегічного аналізу і прогнозування їх подальшого розвитку.

Незалежно від організаційно – правової форми господарювання, форми власності, види економічної діяльності суб'єкти господарювання зобов'язані складати фінансову звітність, оскільки вона виступає заключним етапом облікового циклу. Правовими основами з питань складання фінансової звітності є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Національні положення (стандарти бухгалтерського обліку НП(С)БО. [1]

Сьогодні будь який процес потребує автоматизації - чим легше, точніше та швидше можна завершити справу, тим більше у вас часу на виконання інших завдань. Тому на поміч із заповненням фінансової звітності до нас приходять цифровізація цього процесу.

Цифровізація – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-

комунікаційного обміну між ними. Це уможлиблює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір. Здійснюється перехід до простих технологій комунікацій (технологія стає лише засобом, інструментом спілкування), головна характеристика засобу й технологій – керованість. Комунікації стають гетерогенними: вертикальна, ієрархічна комунікація втрачає актуальність, відбувається перехід до мережевої структури комунікації.

Цифрова економіка – це економічна діяльність, основана на цифрових технологіях. А також електронні (цифрові) товари та послуги, які виявляються з використанням цифрових технологій. Це економіка основана на нових методах генерування, обробки, збереженні, передачі даних, а також цифрових комп'ютерних технологій. Головними технологіями цифрової економіки являються великі данні, штучний інтелект, технологія блокчейн, квантові технології, робототехніка, віртуальна реальність, тощо.

Поряд з значними перевагами цифровізації є і небезпечні аспекти. На першому місці – це можливість перехоплення інформації третьою стороною та її подальше використання або продаж. Збір та збереження власних персональних даних займає друге місце та також може бути використане третьою стороною у неналежних цілях. На третьому місці є недосконалість або інакше кажучи збій у роботі застосунків, програм, сервісів тощо.

Основними перевагами електронної звітності, перед традиційним паперовим методом подачі звітів:

- економія часу;
- наявність додаткових підказок в програмному забезпеченні, для запобігання помилок підчас заповнення звітності;
- вільний вибір часу здачі звітності;
- оперативний контроль стану та якості здачі звітності;
- автоматичне формування електронного архіву;
- формування додаткової електронної документації;

- постійне оновлення та вдосконалення програмного забезпечення відповідно до законодавчих норм, та для більш зручного використання клієнтом;

До недоліків електронної звітності можна віднести:

- вартість програмного забезпечення та вартість послуг здачі звітності;
- існують ризики несвоєчасної здачі звітності через можливі проблеми з інтернетом та в роботі програмного забезпечення;
- робота з різними ключами (електронними підписами), у кожній програмі можуть відрізнятись функціонали.
- додаткові витрати на зберігання електронного архіву.

Серед популярних додатків та програмних забезпечень для формування і подання електронної звітності в Україні можна перелічити – М.Е.Дос, BAS бухгалтерія, iFin. Серед функціоналу цих додатків є можливість створення, виправлення, перевірка, підписання і зберігання електронних звітів в одній програмі, реєстрація електронних звітів в контролюючій службі, імпорт звітів з інших бухгалтерських програм, перевірка документів за методикою яку використовують контролюючі організації, створення податкової декларації з ПДВ на основі ПН/РК з реєстру програми в автоматичному режимі без механічних помилок і людського чинника, відправка електронних запитів в контролюючі органи і отримання виписок з реєстру, безкоштовна відправка 50-ти первинних електронних документів контрагентам, надійне збереження ваших даних, автоматичне відображення статусу вашого звіту та багато інших додаткових функцій. За вимогою техпідтримка може налаштувати (додати) саме ті функції які ви частіше будете використовувати.

Відповідно до Законів України "Про офіційну статистику"[9], "Про електронні документи та електронний документообіг"[10], "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги"[11], а також з метою впорядкування приймання електронної звітності в органах державної статистики технічними засобами електронних комунікацій.

Для формування та надсилання документів звітності в електронній формі платник може скористатися Електронним кабінетом.

Меню «Введення звітності» приватної частини Електронного кабінету надає можливість платникам податків створити електронні документи звітності, перевірити, підписати та надіслати в електронному вигляді до контролюючих органів.

Вкладка «Вхідні» меню «Вхідні/вихідні документи» надає доступ до квитанцій щодо приймання та обробки надісланого електронного документа контролюючим органом.

Переглянути подану звітність, незалежно від способу її подання, включаючи звіти, подані на паперових носіях, можна скориставшись меню «Перегляд звітності» приватної частини Електронного кабінету.

Наказом Держстата від 28.03.2023 р. №124 внесли зміни до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики[12]. Тим самим запровадили в органах державної статистики єдині підходи до збирання й оброблення статистичної та/або фінансової звітності, що подається в електронній формі.

Зміни закріплюють, що статистична звітність (респондентами - юридичними особами, відокремленими підрозділами юридичних осіб, розташованими на території України, відокремленими підрозділами юридичних осіб України, розташованими за кордоном, фізичними особами - підприємцями) і фінансова звітність (респондентами - юридичними особами) подається до адресата звітності виключно в електронній формі.

Респондент, який подає звітність в електронній формі відповідно до Порядку, повинен керуватися законодавством України, у тому числі в частині дотримання строків подання статистичної та/або фінансової звітності за звітні періоди, з урахуванням використання автоматизованої системи "Єдине вікно подання електронної звітності".

Для подання електронного звіту до адресата звітності респонденту необхідно мати:

- програмне забезпечення для формування електронних звітів відповідно до додатків до Порядку;
- доступ до мережі Інтернет і можливість відправлення/приймання електронних повідомлень за допомогою електронної пошти;
- чинні кваліфіковані сертифікати відкритих ключів, сформовані кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг для уповноважених посадових осіб респондента, підписи яких є обов'язковими для статистичної та/або фінансової звітності;
- кваліфікований електронний підпис.

У разі необхідності надання респонденту копії поданого ним до адресата звітності електронного звіту такий електронний звіт переводиться у візуальну форму відображення із прикріпленням квитанцій про одержання та приймання адресатом звітності.

У випадку виникнення ситуації, коли дані прийнятого електронного звіту вимагають виправлення, адресат звітності надсилає респонденту квитанцію-повідомлення про необхідність повторного подання електронного звіту. Виправлений звіт подається адресату звітності згідно з Порядком. Якщо респондент не надіслав виправлену форму статистичної звітності та/або фінансову звітність у термін, зазначений у квитанції-повідомленні про необхідність повторного подання звіту, то форма статистичної звітності та/або фінансова звітність вважається поданою недостовірною.

Висновки до першого розділу

Фінансова звітність — бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства.

Порядок надання фінансової звітності користувачам визначається чинним законодавством.

Фінансова звітність забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо:

- придбання, продажу та володіння цінними паперами; участі в капіталі підприємства; оцінки якості управління;
- оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання; забезпеченості зобов'язань підприємства; визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу; регулювання діяльності підприємства;
- інших рішень.

Фінансова звітність повинна задовольняти потреби тих користувачів, які не можуть вимагати звітів, складених з урахуванням їх конкретних інформаційних потреб.

Цифровізація фінансової звітності, а саме використання програмних забезпечень, що полегшують та прискорюють подання звітності. Серед розповсюджених додатків в Україні можна підкреслити, що всі мають сучасні оновлення, та техпідтримку для легкого переходу та швидкого пристосування.

ІТ ринок надає можливість розробити своє програмне забезпечення, та конфігурувати його під свої потреби. Розробка свого програмного забезпечення потребує багато часу та великих витрат, але є можливість конфігурувати застосунок під свої потреби та потреби підприємства.

2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ПРОФАУДИТ» ЗА ДАНИМИ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

2.1. Техніко-економічна характеристика ТОВ «ПРОФАУДИТ»

Аудиторська компанія Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «ПРОФАУДИТ» створена у 2010 році та розташована за адресою: Україна, 65038, Одеська обл., м. Одеса, вул. Макаренка, буд. 2-А, приміщення 3.

Підприємство займається діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування.

ТОВ «ПРОФАУДИТ» надає аудиторські послуги з обов'язкового аудиту з 2010 року для підприємств різних галузей діяльності, зокрема підприємств харчової промисловості, та має багаторічну довіру суспільства до результатів своєї роботи, що є основою ділової репутації.

Підприємство здійснює як обов'язковий так і ініціативний аудит, а також огляд історичної та проміжної фінансової інформації, підготовку фінансової звітності компаній та організацій за НП(С)БО та МСФЗ, трансформацію фінансової звітності, складеної відповідно до НП(С)БО, у фінансову звітність за МСФЗ, надання послуг щодо ведення бухгалтерського обліку та укладання фінансової звітності, консультування з питань обліку, внутрішнього контролю, аналізу та оподаткування.

Обов'язковий аудит фінансової звітності – аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання, які відповідно до законодавства зобов'язані оприлюднити або надати фінансову звітність користувачам фінансової звітності разом з аудиторським звітом.

Обов'язковий аудит зобов'язані провести компанії, які віднесені до підприємств, що становлять суспільний інтерес; публічні акціонерні товариства; суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку; підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин

загальнодержавного значення; інші фінансові установи, що належать до мікропідприємств та малих підприємств.

ТОВ «ПРОФАУДИТ» включено до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності та до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Ініціативний аудит здійснюється за бажанням власників, керівництва та інвесторів компанії з метою прийняття управлінських рішень. Ініціативний аудит проводиться у разі:

- наявності вимог в установчих документах щодо проведення аудиту;
- придбання підприємства, як бізнесу;
- залучення додаткових інвестицій;
- впровадження нових проектів;
- зміни головного бухгалтера або інших осіб, відповідальних за ведення обліку на підприємстві;
- зміни керівництва на підприємстві;
- отримання кредиту;
- інших випадках.

Замовлення на огляд фінансової звітності (проміжної фінансової звітності) здійснюється у тому випадку, коли клієнта може задовольнити надання обмеженої впевненості, а не обґрунтованої впевненості, як за результатами аудиту.

На відміну від аудиту, який з високим (але не абсолютним) рівнем впевненості дозволяє аудитору висловити думку про перевірену фінансову інформацію, огляд обмежується меншою кількістю процедур. В результаті, користувачі фінансової інформації в більш короткі строки і з меншими фінансовими витратами можуть отримати думку аудитора щодо достовірності даних фінансових звітів[12].

Підготовка фінансової звітності компанії згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) включає розробку облікової політики, складання вступного балансу, складання балансу на початок першого звітного періоду, складання фінансової звітності на звітну дату відповідно до МСФЗ.

Процес трансформації фінансової звітності складається з розробки облікової політики, розробки трансформаційної моделі, збору інформації, необхідної для розрахунку трансформаційних коригувань, перегрупування і перекласифікації статей фінансової звітності, складання фінансової звітності за МСФЗ.

ТОВ «ПРОФАУДИТ» - є однією з провідних аудиторських фірм, що стабільно працює та динамічно розвивається – орієнтуючись як на найближчі результати, так і на перспективу. Фахівці компанії мають багаторічний досвід роботи з великими промисловими підприємствами, банками, неприбутковими організаціями, фінансовими установами, професійними учасниками фондового ринку, представництвами іноземних компаній.

Безумовно робота в умовах пандемії та воєнного стану негативно впливає на результати діяльності підприємства, що відображено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Основні фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «ПРОФАУДИТ»*

Показники	2021	2022	2023	Відхилення	
				абс.	%
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	924,5	616,4	1217,2	292,7	31,66
2. Собівартість реалізованих послуг, тис. грн.	909,4	829,6	1092	182,6	20,07
3. Валовий прибуток, тис. грн	15,1	-213,2	125,2	110,1	В 7 р
4. Повна собівартість реалізованих послуг, тис. грн	909,4	829,6	1092	182,6	20,07
5. Витрати на 1 гривню реалізованої продукції, тис. грн	0,98	1,35	0,9	0,62	63,42

6. Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн від основної операційної діяльності	15,1	-213,2	125,2	110,1	В 7 р
7. Податок на прибуток, тис. грн	-	-	-	-	-
8. Чистий прибуток, тис. грн..	15,1	-213,2	125,2	110,1	В 7 р
9. Середня річна вартість основних засобів, тис. грн.	10,7	10,7	10,7	0	0
10. Середня річна вартість оборотних коштів, тис. грн	87,65	94,3	91,9	4,25	4,85
11. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,7	0,17	1,12	-0,58	х
12. Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності	1,7	0,17	1,12	-0,58	х
13. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,7	0,16	0,91	-0,79	х
14. Рентабельність виробництва	17,23	-226,09	136,24	119,01	х
15. Середня річна сума дебіторської заборгованості, тис. грн	17,7	18,7	15,8	-1,9	-10,7
16. Середня річна сума кредиторської заборгованості, тис. грн	33,35	96,5	137,6	104,25	В 3 р

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

Згідно показників таблиці 2.1 чистий дохід від реалізації продукції збільшився в 2023 році на 292,7 тис. грн або 31,66% порівняно з 2021 року. Фінансовий результат до оподаткування був від'ємним у 2022 році, але в 2023 році збільшився на 110,1 тис. грн або в 7 разів за показник у 2021 році. Рентабельність виробництва так само зазнала знижень у 2022 році, та збільшилась у 2023 році на 119,01 тис. грн

2.2 Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства

Фінансова звітність — це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. Мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів визначені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».[4]

Фінансова звітність складається з балансу (форма № 1), звіту про фінансові результати (форма № 2), звіту про рух грошових коштів (форма № 3) і звіту про власний капітал (форма № 4).

Згідно з «Порядком подання фінансової звітності», який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419, фінансова звітність подається органам, до сфери управління яких належать підприємства, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, а також іншим органам та користувачам, зокрема органам державної статистики. Фінансова звітність щодо використання бюджетних асигнувань, одержаних з державного бюджету, надсилається органам Державного казначейства, а щодо використання асигнувань, одержаних з місцевих бюджетів — відповідно фінансовим органам райдержадміністрацій, міськвиконкомів та фінансовим управлінням обласних, Київської і Севастопольської міських держадміністрацій.[12]

Датою подання фінансової звітності для підприємства вважається день фактичної її передачі за належністю, а у разі надсилання її поштою — дата одержання адресатом звітності, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата.

Квартальна фінансова звітність (крім зведеної та консолідованої) подається підприємствами не пізніше 25 числа наступного за звітним кварталом місяця, а річна — не пізніше 20 лютого наступного за звітним року. Якщо дата подання звітності випадає на неробочий день, то термін подання переноситься на перший після вихідного робочий день.

Перед складанням річної фінансової звітності обов'язкове проведення інвентаризації активів та зобов'язань підприємства. Інвентаризація також обов'язково проводиться у разі:

- передавання майна державного підприємства в оренду, приватизації майна державного підприємства, перетворення державного підприємства в акціонерне товариство;

- зміни матеріально відповідальних осіб (на день приймання— передавання справ);
- установлення фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей, а також за приписом судово-слідчих органів;
- пожежі, стихійного лиха або техногенної аварії;
- ліквідації підприємства, а також в інших випадках, передбачених законодавством.[13]

Інформація, яка надається у фінансових звітах, має бути дохідливою, достовірною, однозначно тлумачитися її користувачами, містити лише доречну інформацію, давати можливість користувачам порівнювати фінансові звіти різних підприємств і за різні періоди.

Фінансова звітність є джерелом інформації для проведення фінансово-економічного аналізу, який включає: загальний аналіз фінансового стану підприємства, аналіз фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства, аналіз фінансових результатів, аналіз ймовірності банкрутства тощо.

Слід зазначити, що питання проблематики аналізу фінансового стану підприємства широко досліджуються економічною спільнотою. Так цим питанням присвячено роботи таких науковців як Бутинець Ф. Ф., Коробов М. Я., Лахтіонова Л. А., Чумаченко М.

Загальний аналіз фінансового стану підприємства здійснюють за допомогою форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №2» «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».

Аналіз динаміки валюти балансу підприємства здійснюється на підставі даних форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.2

Таблиця 2.2 – Аналіз динаміки валюти балансу*

Показники	2021	2022	2023	% зміни
Валюта балансу, тис. грн.:				
- попереднього року	9	166,3	22,3	147,78
- звітнього року	166,3	22,3	161,5	-2,89

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.2 видно, що відбулось збільшення валюти балансу на кінець 2022 року порівняно з початком на 147,78%, а на кінець звітнього року зменшилась на 2,89%, що попередньо можна охарактеризувати як негативне.

Для більш глибокого виявлення якості динаміки валюти балансу необхідно провести поглиблений аналіз динаміки валюти балансу на підставі даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Поглиблений аналіз динаміки валюти балансу*

Показники	2021	2022	2023	Коефіцієнт зміни
1. Чистий дохід від реалізації послуг (товарів, робіт, продукції), тис.грн.	924,5	616,4	1217,2	31,66
2. Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн.	15,1	-213,2	125,2	23,72
3. Валюта балансу, тис.грн.:				
- на початок року	9	166,3	22,3	147,78
- на кінець року	166,3	22,3	161,5	-2,89
4. Середнє річне значення валюти балансу*, тис.грн.	92,15	177,45	103,05	11,83

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.3 видно, що збільшення середньорічного значення валюти балансу в 11,83 р. супроводжувалось збільшенням чистого доходу в 31,66 р. та фінансового результату до оподаткування в 23,72 р., що свідчить про розвинення підприємством його діяльності.

Аналіз складу, структури та динаміки активів підприємства здійснюють за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою аналітичної табл. 2.3.

Таблиця 2.4 – Аналіз складу, структури та динаміки активів підприємства*

Показники	Код рядка	2021	2022	2023	Відхилення	
					абс.	%
Всього активів, тис. грн.	1300	9	166,3	22,3	13,3	147,78
1. Необоротні активи, тис. грн.	1095	х	х	х	х	х
– в % до активів		х	х	х	х	х
2. Оборотні активи, тис. грн.	1195	9	166,3	22,3	13,3	147,78
– в % до активів		100	100	100	100	х
2.1. Кошти в розрахунках, тис. грн.	1120÷1155	0	35,4	2	2	х
– в % до активів		х	х	х	х	х
2.2. Грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	1160, 1165	9	130,9	20,3	11,3	125,56
– в % до активів		100	78,71	91,03	-8,97	-8,97

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.4 видно, що в 2023 р. порівняно з 2021 р. активи підприємства збільшились на 13,3 тис. грн або 147,78%. Це відбулось за рахунок збільшення оборотних активів на 13,3 тис. грн або 147,78%

В структурі активів підприємства попереднього року найбільшу питому вагу займали оборотні активи – 100% В звітному році змін не відбулось.

Аналіз складу, структури та динаміки оборотних активів підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.5.

З табл. 2.5 видно, що в звітному році порівняно з попереднім оборотні активи підприємства зменшились на 4,8 тис. грн або 2,89%. Це відбулось за рахунок зменшення дебіторської заборгованості на 5,8 тис. грн або 2,96%, а також збільшення грошових коштів та поточних фінансових інвестиції на 1 тис. грн або 2,96%.

В структурі оборотних активів на 2021р. найбільшу питому вагу займала грошові кошти – 78,71%, питома вага дебіторської заборгованості склала 21,29% На кінець 2023р відбулись наступні зміни в структурі оборотних активів: збільшилась питома вага грошових коштів до 81,67%, та відбулось зменшення частки дебіторської заборгованості до 18,33%.

Таблиця 2.5 – Аналіз складу, структури та динаміки оборотних активів*

Показники	Абсолютна величина			Питома вага, %			Відхилення			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного року	в % до величини зміни оборотних активів
Оборотні активи всього, тис. грн., в тому числі:	166,3	22,3	161,5	100	100	100	-4,8	x	-2,89	100
– дебіторська заборгованість	35,4	2	29,6	21,29	8,97	18,33	-5,8	-2,96	-16,38	120,83
– грошові кошти та поточні фінансові інвестиції	130,9	20,3	131,9	78,71	91,03	81,67	1	2,96	0,76	-20,83

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

Аналіз структури розміщення оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємства за сферами розміщення його окремих елементів здійснюється за на підставі даних форм №1«Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №5 «Примітки до річної фінансової звітності» за допомогою табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Аналіз структури розміщення оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємств *

Показники	2021р		2023р		Відхилення		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	абс.	%	за структурою
2. Сфера обігу в тому числі:	166,3	100	161,5	100	-4,8	-2,89	-
– готова продукція*	x		x				
– грошові кошти	130,9	78,71	131,9	81,67	1	0,76	2,96
– дебіторська заборгованість	35,4	21,29	29,6	18,33	-5,8	-16,38	-2,96
– товари	x		x				
– інші	x		x				
Всього оборотний капітал	166,3		161,5		-4,8	-2,89	-

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.6 видно, що в 2023 р. порівняно з 2021 р. загальна величина оборотного капіталу підприємства зменшилась на 4,8 тис. грн або 2,89% . Це

відбулось за рахунок зменшення капіталу, розміщеного у сфері обігу на 4,8 тис. грн або 2,89%.

Таблиця 2.7 – Аналіз використання оборотних коштів*

Показники	2021	2022	2023	Відхилення	
				абс.	%
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	924,5	616,4	1217,2	292,7	31,66
2. Середньорічні залишки оборотних коштів, * тис. грн., в т.ч.	166,3	22,3	161,5	-4,8	-2,89
2.1. Кошти в розрахунках*	35,4	2	29,6	-5,8	-16,38
2.2. Грошові кошти та поточні фінансові інвестиції*	130,9	20,3	131,9	1	0,76
3. Кількість днів в періоді	360	360	360	x	x
4. Одноденна виручка, тис. грн..	4,04	1,71	3,38	-0,66	-16,27
5. Потреба в оборотних коштів одного дня, тис. грн.	0,46	0,06	0,45	-0,013	-2,89
6. Кредиторська заборгованість, тис. грн.	1,4	30,4	30,4	29	В 20 p
7. Коефіцієнт оборотності	8,74	27,64	7,54	-1,2	-13,78
8. Коефіцієнт завантаженості	0,11	0,04	0,13	0,02	15,98
9. Тривалість 1 обороту, днів, в т.ч.	41,18	13,02	47,77	6,58	15,98
9.1. В коштах в розрахунках	8,77	1,17	8,75	-0,01	-0,14
9.2. В грошових коштах	32,42	11,86	39,01	6,59	20,34
9.3. В інших оборотних коштах		x	x		
10. Економія (надлишок) оборотних коштів, тис. грн.		x	2,95	x	x
11. Кредиторська заборгованість, враховуючи економію (надлишок) оборотних коштів при умові роботи заводу на рівні попереднього року, тис. грн.		x	33,35	x	x

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

Аналіз використання оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємства та його окремих елементів здійснюється на підставі даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.7.

Розрахунки наведені в табл. 2.7 свідчать що ефективність використання оборотних коштів підприємства в звітному році порівняно з попереднім

погіршились, про що свідчить зменшення коефіцієнту оборотності на 1,2, збільшення коефіцієнту завантаженості на 0,02 та збільшення тривалості одного обороту оборотних коштів на 6,58 днів (за рахунок збільшення часу перебування коштів в грошових коштах на 6,59 днів, в коштах в розрахунках зменшилось на 0,01). Це призвело до залучення додаткової суми оборотних коштів у розмірі 2,95 тис. грн. Якщо оборотні кошти використовувались би на рівні попереднього року, кредиторська заборгованість склала 33,35 т. грн

Аналіз складу, структури та динаміки дебіторської заборгованості підприємства здійснюється підставі даних форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз складу, структури та динаміки дебіторської заборгованості*

Показники	Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення			
	на початок звітного року	на кінець звітного року	на початок звітного року	на кінець звітного року	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного року	в % до величини зміни дебіторської заборгованості
Дебіторська заборгованість всього, в тому числі:	35,4	29,6	100	100	-5,8	x	-16,38	100
1.1. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги*	33,5	25	94,63	84,46	-8,5	-10,17	-25,37	146,55
1.2. Дебіторська заборгованість за розрахунками **:	x	x						
1.3. Інша поточна дебіторська заборгованість	1,9	4,6	5,37	15,54	2,7	10,17	142,11	-46,55

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.8 видно, що дебіторська заборгованість на кінець звітнього року порівняно з початком року зменшилась на 5,8 тис. грн або 16,38%. Це відбулось за рахунок зменшення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 8,5 тис. грн або 25,37%, також відбулось збільшення іншої поточної заборгованості на 2,7 тис. грн або в 1,4р. В структурі дебіторської заборгованості на початок звітнього року найбільшу питому вагу займає заборгованість за товари, роботи, послуги – 94,63%, іншої заборгованості – 5,37%. На кінець звітнього року відбулись наступні зміни в структурі дебіторської заборгованості: зменшилась питома вага заборгованості за товари, роботи, послуги на 10,17% пункти та збільшилась питома вага інших поточних заборгованостей на 10,17% пункти.

Аналіз дебіторської заборгованості підприємства за строками непогашення не проводилась.

Аналіз складу та динаміки джерел формування активів підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз складу та динаміки джерел формування активів*

Показники	2021	2022	2023	Відхилення	
				абс.	%
Всього джерел формування активів, тис. грн.	9	22,3	161,5	152,5	В 16 р
1. Власний капітал, тис. грн. – в % до усіх джерел	3,7	-108,3	16,9	13,2	В 3,5 р
	41,11	485,65	10,46	-30,65	х
1.1. Наявність власних оборотних коштів, тис. грн. – в % до усіх джерел	3,7	-108,3	16,9	13,2	В 3,5р
	41,11	485,65	10,46	-30,65	х
2. Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн – в % до усіх джерел	5,3	130,6	144,6	139,3	В 26 р
	58,89	585,65	89,54	30,65	х
2.2. Кредиторська заборгованість, тис. грн. – в % до усіх джерел	2,9	30,4	30,4	27,5	В 9,5 р
	32,22	136,32	18,82	-13,4	х
3.4. Інші поточні зобов'язання – в % до усіх джерел	2,4	98,5	114,2	111,8	В 46 р
	26,67	441,7	70,71	44,05	х

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.9 видно, що в звітному році порівняно з попереднім джерела формування активів підприємства збільшились на 152,5 тис. грн або в 16 р. Це відбулось за рахунок збільшення власного капіталу на 13,2 тис. грн або в 3,5 р також відбулось збільшення поточних зобов'язань і забезпечень на 139,3 тис. грн або в 26 р. В структурі джерел формування активів підприємства в попередньому році найбільшу питому вагу займали поточні зобов'язання - 58,89%, питома вага власного капіталу склала 41,11%. В звітному році відбулись наступні зміни в структурі джерел формування активів підприємства: збільшилась питома вага поточних зобов'язань до 89,54 та відповідно зменшилась питома вага власних коштів до 10,46% пункти.

Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу Підприємства*

Показники	2021	2022	2023	Відхилення	
				абс.	%
Власний капітал всього, тис. грн., в тому числі:	3,7	-108,3	16,9	13,2	В 3,5 р
1. Зареєстрований (пайовий) капітал, тис. грн.	1	1	1	0	0
– в % до власного капіталу	27,03	0,92	5,92	-21,11	х
2. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн.	2,7	-109,3	15,9	13,2	В 4,8 р
– в % до власного капіталу	72,97	100,92	94,08	21,11	х

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

З табл. 2.10 видно, що власний капітал підприємства в 2023 р. порівняно з 2021 р. збільшився на 13,2 тис. грн або в 3,5р. Це відбулось за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку на 13,2 тис. грн або в 4,8р. В структурі власного капіталу підприємства в 2021 році найбільшу питому вагу займав нерозподілений прибуток 72,97%, питому вага зареєстрованого (пайового) капіталу склала 27,03%. В 2023 році відбулись наступні зміни

структурі власного капіталу підприємства: збільшилась питома вага нерозподіленого прибутку та відповідно зменшилась питома вага зареєстрованого (пайового) капіталу на 21,11% пункти.

Аналіз динаміки рентабельності капіталу підприємства здійснюється за даними форм № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форм № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за два роки за допомогою табл. 2.11.

Таблиця 2.11 – Аналіз рентабельності капіталу підприємства*

Показники	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення
1. Чистий прибуток (збиток) підприємства, тис. грн.	15,1	-213,2	125,2	110,1
2. Середня річна сума капіталу підприємства, тис. грн.*, в тому числі:	87,65	94,3	91,9	-2,4
– основного капіталу*	x	x	x	
– оборотного капіталу*	87,65	94,3	91,9	-2,4
в тому числі – власного оборотного капіталу*	54,3	-1,7	-45,7	-44
3. Рентабельність капіталу, %	17,23	-226,09	136,24	119,01
4. Рентабельність основного капіталу, %	x	x	x	
5. Рентабельність оборотного капіталу, %	17,23	-226,09	136,24	119,01
6. Рентабельність власного оборотного капіталу, %	359,6	0,8	-36,5	-396,10

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.11 видно, що в звітному році у порівнянні з попереднім показники рентабельності капіталу підприємства зменшились:

- всього капіталу – 90,25 п., за рахунок збільшення чистого прибутку на 110,1 тис. грн та зменшення середньорічної суми оборотного капіталу на 2,4 тис. грн;
- оборотного капіталу на 119,01 п., за рахунок збільшення чистого прибутку на 110,1 тис. грн та зменшення середньорічної суми оборотного капіталу на 2,4 тис. грн;
- основного капіталу у дослідний період у підприємства не було.

- власного оборотного капіталу на -396,10 п., за рахунок збільшення чистого прибутку на 110,1 тис. грн та зменшення середньорічної суми оборотного капіталу на 2,4 тис. грн;

Ці зміни негативно характеризують діяльність підприємства.

Аналіз складу, структури та динаміки кредиторської заборгованості підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.12.

Таблиця 2.12 – Аналіз складу, структури та динаміки кредиторської Заборгованості*

Показники	Код рядка	Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення			
		на початок 2021 року	на кінець 2023 року	на початок 2021 року	на кінець 2023 року	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного року	в % до величини зміни кредиторської заборгованості
Кредиторська заборгованість всього, в тому числі:	1605÷1645,1690	61,4	144,6	100	100	83,2	x	135,5	100
1.1. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги*	1605,1615	1,4	30,4	2,28	21,02	29	18,74	В 20 р	34,86
1.2. Інші поточні зобов'язання	1690	60	114,2	97,72	78,98	54,2	-18,74	90,33	65,14

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.12 видно, що кредиторська заборгованість на кінець 2023 року збільшилась на 83,2 тис. грн або 135,5%. Це відбулось за рахунок збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 29 тис. грн або у в 20 р, та інших поточних зобов'язань на 54,2 тис. грн або 90,33%.

В структурі кредиторської заборгованості на початок 2021 р. найбільшу питому вагу займали інші поточні зобов'язання 97,72%, заборгованість за товари, роботи, послуги 2,28%. На кінець 2023 р. відбулися наступні зміни в

структурі кредиторської заборгованості: зменшились питома вага за заборгованість інших поточних зобов'язань на 18,74% збільшилась питома вага заборгованості за товари, роботи, послуги 18,74%

Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства можна виконати за на підставі даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.13

Таблиця 2.13 – Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства *

Показники	Дебіторська заборгованість, тис. грн.	Кредиторська заборгованість, тис. грн.	Перевищення заборгованості	
			дебіторської	кредиторської
1. Заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	25	30,4		5,4
2. Інші види заборгованості	4,6	114,2		109,6
Всього	29,6	144,6		115

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

З табл. 2.13 видно, що на кінець звітного року відбулось перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською за рахунок перевищення заборгованості за товари, роботи, послуги на 5 тис. грн та інших видів заборгованості на 109,6 тис. грн

Аналіз фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства здійснюють за допомогою даних форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».

Аналіз фінансової стійкості підприємства за узагальнюючими показниками здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.14.

З табл. 2.14 видно, що впродовж дослідницького періоду підприємство мало власних оборотних коштів. Та навіть з використанням джерел, що позбавляють фінансову напругу цих коштів виявилось недостатньо. Тому на 2021 року, на кінець 2022 року фінансова ситуація є кризовою, що свідчить про погіршення фінансової стійкості підприємства та пошуку джерел для

поповнення власних оборотних коштів. Але на кінець 2023 р. ситуація дещо покращилась та фінансова ситуація стала нормальною.

Таблиця 2.14 – Аналіз фінансової стійкості підприємства за узагальнюючими показниками*

Показники	Сума, тис.грн.		
	на початок попереднього року	на кінець попереднього року	на кінець звітного року
1. Власний капітал (1495)	3,7	-108,3	16,9
2. Наявність власних оборотних коштів (1495-1095)	3,7	-108,3	16,9
3. Короткострокові кредити банків (1600)	0	0	0
4. Загальна величина джерел формування запасів (ряд. 3 + ряд. 4)	3,7	-108,3	16,9
5. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів (ряд. 3 – ряд. 6)	3,7	-108,3	16,9
6. Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини джерел формування запасів (ряд. 5 – ряд. 6)	3,7	-108,3	16,9
7. Джерела, що послаблюють фінансову напругу (р. 1615)	1,4	30,4	30,4
8. Тип фінансової ситуації на підприємстві	<i>кризова</i>	<i>кризова</i>	<i>нормальна</i>

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

Відповідно до забезпеченості запасів, згаданими варіантами фінансування, розрізняють чотири типи фінансової стійкості:

1. *Абсолютна стійкість* – цей тип фінансової ситуації зустрічається рідко та вказує, що для забезпечення запасів достатньо власного оборотного капіталу, платоспроможність підприємства гарантовано:

$$\text{Запаси} < (\text{Власний оборотний капітал} + \text{Короткострокові кредити банків})$$

2. *Нормальна стійкість* – для забезпечення запасів залучають власний (постійний) капітал та короткострокові кредити та позики, платоспроможність гарантована:

$$\text{Запаси} = (\text{Власний оборотний капітал} + \text{Короткострокові кредити банків})$$

3. *Нестійкий, передкризовий (критичний) фінансовий стан* – для забезпечення запасів крім власного оборотного капіталу та короткострокових кредитів і позик залучають джерела, які послабляють фінансову напругу (наприклад, кредиторську заборгованість), платоспроможність порушено, але є можливість її відновити за рахунок скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності запасів:

$$\text{Запаси} \leq (\text{Власний оборотний капітал} + \text{Короткострокові кредити банків}) + \text{Джерела, які послаблюють фінансову напругу: кредиторська заборгованість}$$

4. *Кризовий фінансовий стан* – для забезпечення запасів, не вистачає зазначених джерел їх фінансування, підприємству загрожує банкрутство, поновлення запасів відбувається за рахунок коштів, які сформувалися за рахунок уповільнення оборотності кредиторської заборгованості.

$$\text{Запаси} > (\text{Власний оборотний капітал} + \text{Короткострокові кредити банків}) + \text{Джерела, які послаблюють фінансову напругу: кредиторська заборгованість}$$

Аналіз фінансовій стійкості підприємства за частковими показниками здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.15.

З табл. 2.15 видно, що коефіцієнт автономії не відповідає нормальному значенню, що свідчить про залежність підприємства від зовнішнього джерела фінансування. Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів впродовж дослідницького періоду на відповідає нормальному значенню. Впродовж дослідницького періоду підприємство немає власних оборотних коштів, що негативно впливає на його репутацію.

Таблиця 2.15 – Аналіз фінансової стійкості підприємства
за частковими показниками*

Показники	На початок 2021 року	На кінець 2022 року	На кінець 2023 року	Нормативне значення
1. Коефіцієнт автономії ($K_{авт}$)	0,41	-4,86	0,1	більше 0,5
2. Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів ($K_{ф}$)	1,43	-1,21	8,56	менше 1,0
3. Наявність власних оборотних коштів ($OK_{вл}$)	x	x	x	
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу ($K_{ман}$)	1	1	1	0,4...0,6
5. Коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами (K_3)	0,41	-4,86	0,1	0,1

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

Коефіцієнт маневреності власного капіталу не відповідає нормальному значенню, має від'ємне значення, що виключає у підприємства наявність власного оборотного капіталу. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами не відповідає нормі, має від'ємне значення, яке збільшується на кінець звітного року, що пов'язано з відсутністю власних оборотних коштів підприємства.

Таким чином можна зробити висновок про те що всі часткові показники фінансової стійкості підприємства не відповідають нормальному значенню і свідчать про нестійкий фінансовий стан підприємства. Тобто підприємству необхідно застосовувати заходи щодо покращення фінансового стану та шукати додаткові джерела фінансування.

Аналіз ліквідності балансу здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» допомогою табл. 2.16.

З табл. 2.16 видно, що баланс підприємства в звітному році не є абсолютно ліквідним.

Таблиця 2.16 – Розрахунок абсолютних показників для аналізу ліквідності балансу звітнього року*

Показники активу балансу	Сума, тис.грн.		Показники пасиву балансу	Сума, тис.грн.		Платіжний результат, тис.грн.	
	на початок року	на кінець року		на початок року	на кінець року	на початок року	на кінець року
A_1 – Найбільш ліквідні активи (1160+1165)	9	131,9	P_1 – Найбільш термінові зобов'язання (1605+1615÷1660++1690+1700)	5,3	144,6	3,7	-12,7
A_2 – Активи, які можна реалізувати швидко (1120÷1155+1190)	0	29,6	P_2 – Короткострокові пасиви (1600+1610)	0	0	0	29,6
A_3 – Активи, які можна реалізувати повільно (1100+1110+1170+ +1200)	x	x	P_3 – Довгострокові пасиви (1500÷1520)	x	x	x	x
A_4 – Активи, реалізація яких пов'язана з труднощами (1095)	x	x	P_4 – Постійні пасиви (1495+1665 +1525+1526)	3,7	16,9	-3,7	-16,9
Баланс	9	161,5	Баланс	9	161,5	x	x

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

Таблиця 2.17 – Аналіз ліквідності підприємства за відносними показниками *

Коефіцієнти ліквідності підприємства	Алгоритм розрахунку за кодом рядка	Норма	Розрахункові значення			Відхилення
			На початок попереднього року	На кінець попереднього року	На кінець звітнього року	
а	б	в	1	2	3	3-2
1. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$\frac{1195+1200}{1695}$	= 2,0	1.7	0.17	1.12	-0,58
2. Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності	$\frac{1195+1200-1100-1110}{1695}$	1,0	1.7	0.17	1.12	-0,58
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{1160+1165}{1695}$	> 0,2 [0,25... 0,35]	1.7	0.16	0.91	-0,79

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

З табл. 2.17 видно, що всі коефіцієнти не в межах норми. Це свідчить про не змогу підприємства покрити свої термінові зобов'язання.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства здійснюють за допомогою даних форм № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та №5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Аналіз складу, динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства проводиться на підставі даних форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.18.

Таблиця 2.18– Аналіз складу, динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства*

Показники	Алгоритм розрахунку за кодом рядка	Попередній рік		Звітний рік		Відхилення	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1. Фінансовий результат від реалізації продукції	2000-2050-2130-2150	15,1	14,92	125,2	100	110,1	В 7 р
2. Фінансовий результат від іншої операційної діяльності	2120-2180	909,4	898,62	1092	872,2	182,6	20,08
6. Фінансовий результат до оподаткування	2290 (2295)	15,1	100	125,2	100	110,1	В 7 р

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

З табл. 2.18 видно, що фінансовий результат до оподаткування збільшився на 24 тис. грн або 23,72% Це відбулось за рахунок зменшення прибутку від реалізації продукції на 236,5 т. грн або 16,27% та збільшення прибутку від іншої операційної діяльності на 260,5 тис. грн або 19,26%

Аналіз формування та динаміки фінансового результату від основної операційної діяльності (реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)) проводиться на підставі даних форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.19.

Таблиця 2.19 – Аналіз формування та динаміки фінансових результатів підприємства від основної операційної діяльності *

Показники	Алгоритм розрахунку за кодом рядка	2021, тис. грн.	2023, тис. грн.	Відхилення	
				тис. грн.	%
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	924,5	1217,2	292,7	31,66
2. Собівартість реалізованої продукції	2050	909,4	1092	182,6	20,07
3. Адміністративні витрати	2130	х	х		
4. Витрати на збут	2150	х	х		
5. Фінансовий результат від основної операційної діяльності	2000-2050-2130-2150	15,1	125,2	110,1	В 7 р

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

З табл. 2.19 видно, що фінансовий результат від основної операційної діяльності в звітному році порівняно з попереднім роком зменшився на 236,5 т. грн або 16,27%. Це відбулось за рахунок зменшення чистого доходу від реалізації продукції.

Аналіз формування чистого прибутку підприємства проводиться на підставі даних форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.20.

Таблиця 2.20 - Аналіз формування чистого прибутку*

Показники	Алгоритм розрахунку за кодом рядка	2021	2023	Відхилення	
				абс.	%
1. Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн.	2290 (2295)	101,2	125,2	24	23,72
2. Витрати (дохід) з податку на прибуток, тис.грн.	2300	х	х		
3. Чистий прибуток, тис.грн.	2290 (2295)–2300	101,2	125,2	24	23,72

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

З табл. 2.20 видно, що сума чистого прибутку підприємства в звітному році порівняно з попереднім збільшилась на 24 тис. грн або на 23,72%.

Аналіз рентабельності виробництва здійснюють за даними форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та № 2«Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.21.

Таблиця 2.21 - Аналіз рентабельності виробництва*

Показники	Алгоритм розрахунку	2021	2023	Абс. відхил.
1. Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн.	форма№2 р.2290 (2295)	101,2	125,2	24
2. Середня річна вартість основних засобів, тис.грн.	форма№1 р.1011*	10,7	10,7	0
3. Середня річна вартість оборотних коштів, тис.грн.	форма№1 р.1195*	87,65	91,9	4,25
4. Загальна величина виробничих фондів підприємства, тис. грн..	р. 2 + р. 3	98,35	102,6	4,25
5. Рентабельність виробництва, %	р.1: р.4·100%	102,9	122,03	19,13

**розраховано на підставі даних фінансової звітності*

З табл. 2.21 видно, що в звітному році порівняно з попереднім рентабельність виробництва зменшилась на 19,13% пункти. На це вплинули наступні фактори:

- збільшення прибутку до оподаткування на 24 тис. грн здійснило позитивний вплив і збільшило позитивне значення рентабельності виробництва на 59,37% пункти

$$\Delta R = (125,2 / (10,7 + 87,65)) * 100 - 83,77 = 43,53 - 102,9 = 59,37\text{п.}$$

- збільшення середньої річної вартості основних засобів на 4,25 тис. грн здійснило позитивний вплив та призвело до збільшення рентабельності виробництва на 40,24% пункти;

$$\Delta R = (125,2 / (10,7 + 87,65)) * 100 - 43,53 = 83,77 - 43,53 = 40,24\text{п.}$$

- зменшення середньої річної вартості оборотних коштів на 4,25 грн здійснило негативний вплив та призвело до зменшення рентабельності виробництва на 2,56% пункти;

$$\Delta R = (125,2 / (10,7 + 91,9)) * 100 - 83,77 = 122,03 - 83,77 = 38,26\text{п.}$$

$$\text{Загальний вплив факторів: } -59,37 + 40,24 + 38,26 = 19,13$$

Аналіз ймовірності банкрутства підприємства здійснюють за допомогою даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та № 2«Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та №5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Оцінка ймовірності банкрутства підприємства за двох факторною моделлю Альтмана здійснюється за допомогою формули 1.

$$Z = -0.3877 - 1.0736 \cdot K_{\text{пл}} + 0579 \frac{\text{ПК}}{\text{П}} \quad (1)$$

де Z – показник ймовірності банкрутства

$K_{\text{пл}}$ – коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)

ПК – позиковий капітал (ф. №1, 1595+1695+1700)

П – сума пасивів (ф. №1, р. 1900)

Якщо $Z > 0$, констатується високий рівень банкрутства, при $Z < 0$ – низький.

$$Z_{\text{попер.р.}} = -0.3877 - 1.0736 \cdot 0,17 + 0579 \cdot (61,4/166,3) = -0,36$$

$$Z_{\text{звітр.}} = -0.3877 - 1.0736 \cdot 1,12 + 0579 \cdot (144,6/161,5) = -1,07$$

Згідно розрахунків в попередньому році, показник $Z < 0$, що вказує на низький рівень банкрутства. В звітному році, показник збільшився, але залишається менше нуля, що знов вказує на низький рівень банкрутства.

Оцінка ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Спрінгейта здійснюється за допомогою формули 2 (табл. 2.25).

$$Z = 1,03A + 3,07B + 0,66C + 0,4D, \text{ де} \quad (2)$$

Цільові показники	Порядок розрахунку	Алгоритм розрахунку
A	$\frac{\text{Робочий капітал}}{\text{Загальна вартість активів}}$;	$\frac{\text{р. 1195+1200 ф.№1}}{\text{р. 1300 ф.№1}}$
B	$\frac{\text{Прибуток до сплати податків та відсотків}}{\text{Загальна вартість активів}}$;	$\frac{\text{р.2290 (2295) ф.№2}}{\text{р. 1300 ф.№1}}$
C	$\frac{\text{Прибуток до сплати податків}}{\text{Короткострокова заборгованість}}$;	$\frac{\text{р.2290 (2295) ф.№2}}{\text{р. 1695 ф.№1}}$
D	$\frac{\text{Обсяг продажу}}{\text{Загальна вартість активів}}$;	$\frac{\text{р.2000 ф.№2}}{\text{р. 1300 ф.№1}}$

Таблиця 2.25 – Оцінка ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Спрінгейта*

Цільові показники	Алгоритм розрахунку	Попередній рік	Звітний рік
A	р. 1195 ф.№1	1	1
	р. 1300 ф.№1		
B	р.2290 (2295) ф.№2	1,68	0,78
	р. 1300 ф.№1		
C	р.2290 (2295) ф.№2	2,85	0,87
	р. 1695 ф.№1		
D	р.2000 ф.№2	102,72	7,54
	р. 1300 ф.№1		
Z		49,15	7

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

За допомогою формули (2) необхідно визначити рівень Z-показника в звітному та попередньому роках, порівняти його зі значенням єдиної критичної точки (значення єдиної критичної точки відповідає значенню Z-показника у 0,862: отже, підприємство із достовірністю 92 % може бути віднесено до категорії потенційних банкрутів, якщо розрахункове значення Z-показника для нього менше за 0,862)та оцінити тенденцію її зміни в звітному році порівняно з попереднім.

За результатами оцінки ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Спрінгейта, наведеному в табл. 2.25 видно, що в попередньому році показник $Z > 0,862$, що свідчить про низьку ймовірність банкрутства підприємства. У звітному році ситуація погіршилась, показник $Z < 0,862$ що свідчить про ймовірність банкрутства підприємства.

Оцінка ймовірності банкрутства підприємства за системою показників Бівера здійснюється за даними форм №1 «Баланс» та № 2«Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл..2.26.

Оцінка банкрутства підприємства за системою Бівера (табл. 2.26) свідчить, що як в попередньому так і в звітному році за всіма показниками окрім коефіцієнта покриття активів, підприємство можна віднести до II групи – рік до банкрутства, а за коефіцієнтом покриття до II групи, тобто з

урахуванням значень всіх показників підприємство можна віднести до III групи.

Таблиця 2.26 – Система показників Бівера*

Показники	Алгоритм розрахунку	2021	2023	Рекомендовані значення показників		
				Група I – стійкий фінансовий стан	Група II – за 5 років до банкрутства	Група III – за рік до банкрутства
1. Коефіцієнт Бівера	$\frac{p.(2350+2515) \text{ ф. №2}}{p.(1595+1695+1700) \text{ ф. №1}}$	2,85	0,87	0,4 – 0,45	0,17	-0,15
2. Коефіцієнт поточної ліквідності	см. табл.. 2.17	1,7	1,12	$\leq 3,2$	$\leq 2,0$	$\leq 1,0$
3. Рентабельність капіталу за чистим прибутком	см. табл.. 2.11	17,23	136,24	6-8	4	-22
4. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\frac{(1595+1695+1700) \text{ ф. №1}}{p. 1900 \text{ ф. №1}}$	0,59	0,9	$\leq 0,37$	$\leq 0,50$	$\leq 0,80$
1. Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом		0,41	0,1	0,4	$\leq 0,30$	=0,06

*розраховано на підставі даних фінансової звітності

Висновки до другого розділу

Фінансовий аналіз результатів діяльності та фінансового стану підприємства проводиться за даними фінансової звітності.

Фінансово-економічний аналіз ТОВ «ПРОФАУДИТ» свідчить, що чистий дохід (виручка) від реалізації послуг (товарів, робіт, продукції) в 2023 р. в порівнянні з 2021р. збільшився на 292,7 т. грн або 31,66%. Фінансовий результат до оподаткування збільшився на 110 тис. грн або в 7 разів.

Середня річна вартість основних засобів не змінювались впродовж звітнього періоду. Середня річна вартість оборотних коштів збільшилась на 4,25 тис. грн або 4,84% що має позитивний вплив на фінансовий стан.

Середня річна сума дебіторської заборгованості зменшилась на 1,9 тис. грн або 10,7%, а величина кредиторської заборгованості навпаки збільшилась на 104,25 тис. грн або в 3 р, що має негативний вплив на фінансовий стан та платоспроможність підприємства.

Коефіцієнт поточної ліквідності у 2023 р. порівняно з 2021р. зменшився на 0,58%, що є менше норм (норма 2). Коефіцієнт швидкої ліквідності мав ті самі зміни – 0,58% при нормі 1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності теж зменшився на 0,79% (норма 0,2). Таким чином, можна зробити висновок, що показники ліквідності нижчі нормативних значень, що свідчить про невисокий рівень платоспроможності.

Як в 2021 році так і в 2023 році за всіма показниками окрім коефіцієнта покриття активів, підприємство можна віднести до II групи – рік до банкрутства, а за коефіцієнтом покриття до II групи, тобто з урахуванням значень всіх показників підприємство можна віднести до III групи.

Наявність ознак імовірності банкрутства говорить про те що підприємство має тяжке становище.

Необхідно розробити заходи для стабілізації фінансового становище.

Аналіз фінансових показників дає змогу зробити висновок, що є тенденція покращення фінансового результату, що є позитивним.

3. МЕТОДИКА УКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА АУДИТУ ДОСТОВІРНОСТІ ЇЇ ПОКАЗНИКІВ

3.1. Загальна характеристика організації обліку на підприємстві

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Власник підприємства несе відповідальність за:

- організацію бухгалтерського обліку;
- забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій в первинних документах;
- збереження та обробку документів, реєстрів обліку протягом встановленого терміну але не менше трьох років.

Головний бухгалтер несе відповідальність за:

1) забезпечення дотримання на підприємстві виготовлення з єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку складання та подання у встановлені строки фінансової звітності.

2) організацію контролю за відображення на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій

3) прийняття участі в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від псування активів підприємства.

4) забезпечення перевірки стану бухгалтерського обліку в філіях представництвах відділеннях підприємства.

Підприємствам надана можливість самостійно обирати 1 з 4-ох форм бухгалтерського обліку:

1. Введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером;
2. Користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку зареєстрованого як підприємець без створення юридичної особи;

3. Введення на добровільних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або аудиторською фірмою;

4. Самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності власником або керівником підприємства, звітність якого не повинна оприлюднюватись.

Підприємство щорічно визначає облікову політику.

Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності. Під принципами бухгалтерського обліку розуміють правила яким необхідно користуватись при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій при відображенні їх результатів у фінансовій звітності.

Під методом бухгалтерського обліку розуміють:

- методи нарахування амортизації на основні засоби;
- методи оцінки запасів при їх вибутті;
- методи нарахування резерву сумнівних боргів та ін.

До процедур можна віднести форми бухгалтерського обліку, правила документообігу, технологію обробки облікової інформації. Всі зміни облікової політики повинні розкриватися у фінансовій звітності.

Зміна облікової політики можлива лише у випадках, які передбачені П(С)БО 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансовій звітності».

Підприємство ТОВ «ПРОФАУДИТ» є малим підприємством та в організації системи обліку та звітності керується також вимогами НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Фінансова звітність підприємства укладається за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік ведеться за спрощеною системою головним бухгалтером із застосуванням програмного бухгалтерського забезпечення «BAS – бухгалтерія».

До особливостей цієї програми можна віднести:

- ведення обліку діяльності кількох організацій;
- облік товарно-матеріальних цінностей;
- складський облік;
- облік торгівельних операцій;
- облік комісійної торгівлі;
- облік операцій з тарою;
- облік банківських та касових операцій;
- облік розрахунків з контрагентами;
- облік основних засобів, нематеріальних та малоцінних активів;
- підтримка різних схем оподаткування;
- завершальні операції періоду;
- стандартні бухгалтерські звіти;
- експрес-перевірка обліку.

3.2. Методика укладання форм проміжної фінансової звітності

Методика укладання звіту про фінансовий стан підприємства

Звіт про фінансовий стан підприємства («Баланс», форма №1) складається із двох частин: активу та пасиву.

Для формування активу використовуються такі класи рахунків: 1 класу «Необоротні активи»; 2 класу «Запаси»; 3 класу «Кошти, розрахунки та інші активи»; 6 класу «Поточні зобов'язання».

Для формування пасиву використовуються такі класи рахунків: 3 класу «Кошти, розрахунки та інші активи»; 4 класу «Власний капітал та забезпечення зобов'язань»; 5 класу «Довгострокові зобов'язання»; 6 класу «Поточні зобов'язання». В формі №1 «Баланс», наводиться інформація про залишки на рахунках бухгалтерського обліку станом на початок та кінець року.

Джерелом інформації для формування форми №1 «Баланс» є оборотно-сальдова відомість за синтетичними рахунками за поточний період (рік).

Методика формування ф. №1 «Баланс» (активу) наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 - Методика формування розділів активу балансу

Актив	Код рядка	Методика розрахунку показників	Сума на початок року	Сума на кінець року
			тис.грн.	тис.грн.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	Ряд. 1001 – ряд. 1002	-	-
первісна вартість	1001	С-до по Д-ту рах. 12	-	-
накопичена амортизація	1002	С-до по К-ту рах. 133	-	-
Незавершені капітал. інвестиції	1005	С-до по Д-ту рах. 15, 371	-	-
Основні засоби	1010	Ряд. 1011 – ряд. 1012	0	0
первісна вартість	1011	С-до по Д-ту рах. 10,11	10,7	10,7
знос	1012	С-до по К-ту рах. 131,132	(10,7)	(10,7)
Інвестиційна нерухомість		С-до по Д-ту рах. 100 за мінусом К-ту рах. 134	-	-
<i>Довгострокові фінансові інвестиції:</i>				
які обліковуються за методом участі в капіталі	1030	С-до по Д-ту рах. 141	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	С-до по Д-ту рах. 142,143	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	С-до по Д-ту рах. 16	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	С-до по Д-ту рах. 17	-	-
Інші необоротні активи	1090	С-до по Д-ту рах. 18, С-до по К-ту рах. 19	-	-
Усього за розділом I	1095	Ряд. 1000 +...+1090	0	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	С-до по Д-ту рах. 20,22, 23, 25, 26, 28	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	С-до по Д-ту рах. 36 – С-до по К-ту рах. 38	-	25
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками:</i>				
за виданими авансами	1130	С-до по Д-ту рах. 371	-	-
з бюджетом	1135	С-до по Д-ту рах. 641, 642.	-	-
у т.ч. з податку на прибуток	1136	С-до по Д-ту рах. 641/ податок на прибуток	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	С-до по Д-ту рах. 34, 372, 374, 375, 376, 377, 682, 683, 685, 684, 63, 65	2	4,6

Поточні фінан. інвестиції	1160	С-до по Д-ту рах. 352	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	С-до по Д-ту рах. 30, 31, 33, 351	20,3	131,9
Витрати майбутніх періодів	1170	С-до по Д-ту рах.39	-	-
Інші оборотні активи	1190	С-до по рах. 643, 644,332	-	-
Усього за розділом П	1195	Ряд.1100+...+1190	22,3	161,5
Баланс	1300	Ряд.1095+11955+1200	22,3	161,5

Методика укладання звіту про фінансові результати

Звіт про фінансові результати (форма №2) складається з чотирьох розділів:

1. Розділ I – Фінансові результати.

Складається за допомогою таких класів рахунків (табл. 3.2): 6 клас «Поточні зобов'язання»; 7 клас «Доходи та результати діяльності»; 9 клас «Витрати діяльності».

Таблиця 3.2 - Методика розрахунку чистого прибутку та заповнення 1-го розділу Звіту про фінансові результати за поточний (звітний) рік

Стаття	Код рядка	Методика розрахунку	Сума, тис.грн.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, услуг)	2000	Оборот по К-ту рах.701, 702, 703 – оборот по Д-ту рах.704 –ПДВ – Акцизний збір	1217,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	Оборот по Д-ту рах. 901, 902, 903	1092
Валовий:			
прибуток	2090	Ряд. 2000- ряд.2050 (позитивний результат)	125,2
збиток	2095	Ряд. 2000- ряд.2050 (від'ємний результат)	-
Інші операційні доходи	2120	Оборот по К-ту рах. 71	-
Адміністративні витрати	2130	Оборот по Д-ту рах. 92	-
Витрати на збут	2150	Оборот по Д-ту рах. 93	-
Інші операційні витрати	2180	Оборот по Д-ту рах. 94	(-)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	Ряд.2090 (ряд.2095) + ряд.2120 – ряд.2130 – ряд.2150 – ряд.2180 (позитивний результат)	-
збиток	2195	Ряд.2090 (ряд.2095) + ряд.2120 – ряд.2130 – ряд.2150 – ряд.2180 (від'ємний результат)	-
Дохід від участі в капіталі	2200	Оборот по К-ту рах.72	-
Інші фінансові доходи	2220	Оборот по К-ту рах.73	-

Інші доходи	2240	Оборот по К-ту рах.74	-
Фінансові витрати	2250	Оборот по Д-ту рах.95	(-)
Витрати від участі в капіталі	2255	Оборот по Д-ту рах.96	-
Інші витрати	2270	Оборот по Д-ту рах.97	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	Ряд.2190 (-ряд. 2195) + 2200 + 2220 + 1140 – 2250 – 2255 – 2270 (позитивний результат)	125,2
збиток	2295	Ряд.2190 (-ряд. 2195) + 2200 + 2220 + 1140 – 2250 – 2255 – 2270 (від'ємний результат)	-
Витрати з податку на прибуток	2300	Оборот по Д-ту рах. 79 в кор. з Кт 981	(-)
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	Ряд.2290 (-ряд. 2295)– 2300 (позитивний результат)	125,2
збиток	2355	Ряд.2290 (-ряд. 2295)– 2300 (від'ємний результат)	-

Розділ II – Сукупний дохід.

Сукупний дохід формується за рахунок оцінювання чистого фінансового результату, отриманого в розділі I, на суму:

- дооцінки (уцінки) необоротних активів;
- дооцінки (уцінки) фінансових інструментів;
- накопиченої курсової різниці;
- частки іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств;
- іншого сукупного доходу.

3. Розділ III – Елементи операційних витрат наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3 - Методика формування 2-го розділу звіту про фінансові результати за 2013 рік

Види витрат	Рядок 2-го розділу ф. №2	Методика розрахунку	Сума, тис.грн.
Матеріальні витрати	2500	Оборот по Д-ту рах.80	-
Витрати на оплату праці	2505	Оборот по Д-ту рах.81	-
Витрати на соціальні заходи	2510	Оборот по Д-ту рах.82	-
Амортизація	2515	Оборот по Д-ту рах.83	-
Інші операційні витрати	2520	Оборот по Д-ту рах.84	-
Всього операційні витрати	2550	Ряд. 2500 + ряд. 2505 + ряд. 2510 + ряд. 2515 + ряд. 2520	-

В 2-му розділі форми №2 наводиться інформація про структуру витрат операційної діяльності. Інформація про операційні витрати формується на підставі оборотів за рахунками 8 класу.

Розділ IV – Розрахунок показників прибутковості акцій

В 3-му розділі форми №2 розраховуються показники, які пов'язані із прибутковістю акцій підприємства за поточний рік.

Для формування вищезазначених розділів форми №2 необхідно керуватися методикою, яка встановлена НП(С)БО 1.

Джерелом інформації для заповнення «Звіту про фінансові результати» є оборотно-сальдова відомість за поточний період.

3.3. Методика укладання форм річної фінансової звітності

Звіт про рух грошових коштів (форма №3) складається із трьох розділів:

1. Звіт про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності наведено в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 - Методика формування «Звіту про рух грошових коштів» (за прямим методом) Рух коштів в результаті операційної діяльності

Стаття	Код	Джерело інформації
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності		
Надходження від:		Дт рахунків 30,31
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	Кт рах.36
Повернення податків і зборів	3005	Кт рах. 642,641 (без 641.2)
у тому числі податку на додану вартість	3006	Кт рах.641.2
Цільового фінансування	3010	Кт рах. 48
Інші надходження	3095	Кт рах. 34, 371, 372, 373, 377, 681, 714
Витрачання на оплату:		Кт рахунків 30.31
Товарів (робіт, послуг)	3100	Дт рах. 63
Праці	3105	Дт рах. 66
Відрахувань на соціальні заходи	3110	Дт рах. 65
Зобов'язань з податків і зборів	3115	Дт рах. 641, 642
Інші витрачання	3190	Дт рах. 371, 372, 51, 62, 681, 683, 685
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	Σ(3000, 3005, 3010, 3095) - Σ(3100...3190)

Рух коштів у результаті операційної діяльності визначається за даними кореспонденції рахунків 30 та 31.

2. Звіт про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності.

Для складання 2-го розділу форми №3 необхідно користуватися прямим методом. Тобто в цьому розділі необхідно відображати лише ті інвестиційні операції, за якими було проведено розрахунки коштами.

3. Звіт про рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності.

Заповнюють цей розділ за допомогою прямого методу, тобто у 3-му розділі ф. №3 відображають лише ті фінансові операції, розрахунки за якими було проведено грошовими коштами.

Для формування цього розділу аналізують такі статті балансу:

1. Власний капітал.
2. Забезпечення наступних витрат і платежів в частині фінансових операцій.
3. Довгострокові зобов'язання в частині фінансових операцій.
4. Поточні зобов'язання в частині фінансових операцій.

Для формування вищевказаних розділів форма №3 необхідно керуватися методикою, яка встановлена НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», та використовує прямий та непрямий методи.

В таблиці 3.5. наведено методику формування 2-го та 3-го розділів форми №3.

Таблиця 3.5. - Методика формування «Звіту про рух грошових коштів».

Рух коштів в результаті інвестиційної та фінансової діяльності

Стаття	Код	Джерело інформації
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності		
Надходження від реалізації:		Дт рахунків 30,31
фінансових інвестицій	3200	Кт рах. 377
необоротних активів	3205	Кт рах. 377 (742)
Надходження від отриманих:		Дт рахунків 30,31

відсотків	3215	Кт рах. 373
дивідендів	3220	Кт рах. 374
Надходження від деривативів	3225	Кт рах. 379
Інші надходження	3250	Кт рах. 377
Витрачання на придбання:		Кт рахунків 30,31
фінансових інвестицій	3255	(Дт рах. 377)
необоротних активів	3260	(Дт рах. 377)
Виплати за деривативами	3270	(Дт рах. 379)
Інші платежі	3290	(Дт рах. 377)
Продовження табл. 3.5		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	$\Sigma(3200...3250) - \Sigma(3255...3290)$
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності		
Надходження від:		Дт рахунків 30,31
Власного капіталу	3300	Кт рах. 46
Отримання позик	3305	Кт рах. 50, 60
Інші надходження	3340	Кт рах. 377
Витрачання на:		Кт рахунків 30,31
Викуп власних акцій	3345	Дт рах.45
Погашення позик	3350	Дт рах. 50, 60
Сплату дивідендів	3355	Дт рах. 67
Інші платежі	3390	Дт рах. 685
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	$\Sigma(3300...3340) - \Sigma(3345...3390)$
Чистий рух коштів за звітний період	3400	ряд.3195 + ряд. 3295 + + ряд. 3395
Залишок коштів на початок року	3405	Баланс, графа 3 ряд.1165
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	Аналітичні дані рахунків 30, 31 у кореспонденції з субрахунками 714, 744, 945, 974
Залишок коштів на кінець року	3415	Баланс, графа 4 ряд.1165

Використовується наступна формула для перевірки правильності укладання форми №3:

$$\text{Чистий рух коштів за звітний період (ряд.3400)} + \text{Залишок коштів на початок року (ряд.3405)} = \text{Залишок коштів на кінець року (ряд.3415)}$$

7Методика укладання Звіту про власний капітал

«Звіт про власний капітал» (форма №4) представляє собою інформацію щодо змін статей власного капіталу, які наведені в першому розділі пасиву форми №1.

Для формування рядків форми №4 необхідно керуватися методикою, яка встановлена НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Джерелом інформації при формуванні рядків форми №4 є баланс підприємства (форма №1) та оборотно-сальдова відомість за поточний період.

Методика укладання Приміток до річної фінансової звітності

Примітки до річної фінансової звітності (форма №5) складаються з розділів:

1. Розділ I. Нематеріальні активи. Перелік рядків цього розділу (крім підсумкового ряд. 080) відповідає класифікації субрахунків рахунку 12 «Нематеріальні активи».

2. Розділ II. Основні засоби. Цей розділ багато в чому аналогічний попередньому, починаючи з того, що перелік його рядків відповідає субрахункам рахунку 10 «Основні засоби» та рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи». Заповнюється на підставі даних оборотно-сальдової відомості про обороти та сальдо відповідних рахунків.

3. Розділ III. Капітальні інвестиції. Рядки цього розділу відповідають субрахункам рах. 15 «Капітальні інвестиції».

4. Розділ IV. Фінансові інвестиції. У цьому розділі розкривається інформація про рух (надходження/вибуття) вартості фінансових інвестицій протягом року з відображенням балансової вартості фінансових інвестицій протягом року.

5. Розділ V наведено в таблиці 3.6. «Доходи і витрати». Цей розділ найтісніше пов'язаний з інформацією «Звіту про фінансові результати», розгортаючи деякі статті доходів і витрат.

Таблиця 3.6. - Методика формування фрагменту V Розділу ф. №5
«Доходи і витрати»

Найменування показника	Код рядка форми № 5	Методика розрахунку	
		Графа 3	Графа 4
А.Інші операційні доходи та витрати			
Операційна оренда активів	440	ДО рах. 713	КО рах.949
Операційна курсова різниця	450	ДО рах. 714	КО рах.945
Реалізація інших оборотних активів	460	ДО рах. 712	КО рах.943
Штрафи, пені, неустойки	470	ДО рах. 715	КО рах.948

Утримання об'єктів ЖК і соціал. призначення	480	ДО рах. 719 (за даними анал. обліку)	КО рах.949 (за даними аналітич. обліку)
Інші операційні доходи і витрати	490	ДО рах.711, 716, 717, 718, 719 (крім ряд.480)	КО рах.941, 942, 944, 946, 947, 949
У тому числі: Відрахування в резерв сумнівних боргів	491	X	КО рах.38
Непродуктивні витрати і втрати	492	X	ДО рах.946, 947
Б. Доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
Асоційовані підприємства	500	ДО рах. 721	КО рах.961
Дочірні підприємства	510	ДО рах. 723	КО рах.963
Спільну діяльність	520	ДО рах. 722	КО рах.962
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530	ДО рах. 731	X
Проценти	540	X	КО рах.951,952
Фінансова оренда активів	550	ДО рах. 732	КО рах.952 (в частині фін. оренди)
Інші фінансові доходи і витрати	560	ДО рах. 733	КО 951,952 (в частині інших витрат)

6. Розділ VI. Грошові кошти. Цей розділ розкриває інформацію про найліквіднішу частину активів підприємства. При заповненні цього розділу використовують інформацію про залишки на субрахунках до рахунків 3 класу рахунків та розшифровує інформацію про залишки грошових коштів, яка показана у відповідних рядках 2-го розділу балансу.

7. Розділ VII. Забезпечення. Цей розділ – свого роду «оборотна відомість». Для перших трьох рядків розділу студент використовує інформацію за субрахунками 38, 710, 720, 730, 740, 750, 775, 471, 472, 473, 474. До рахунку 474 доцільно відкрити такі субрахунки: 4741 «Витрати на реструктуризацію», 4742 «Зобов'язання за обтяжними контрактами».

8. Розділ VIII. Запаси. В цьому розділі розшифровуються залишки запасів, які показані станом на кінець поточного року в першому розділі активу балансу.

9. Розділ ІХ. Дебіторська заборгованість. В цьому розділі розкривається інформація про дебіторську заборгованість, яка показана в рядках 160-210 форми №1.

10. Розділ Х. Нестачі і втрати від псування цінностей. Цей розділ заповнюється на підставі інформації про обороти та сальдо на рахунках:

- рахунок 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей».
- рахунок 375 «Відшкодування раніше списаних активів».
- балансовий рахунок 072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей».

11. Розділ ХІ. Будівельні контракти. Цей розділ заповнюється підприємствами які ведуть рахунки 238 та 239.

12. Розділ ХІІ. Податок на прибуток. Цей розділ заповнюється на підставі інформації про обороти та сальдо на рахунках:

- рахунок 98 «Податок на прибуток».
- рахунок 17 «Відстрочені податкові активи».
- рахунок 54 «Відстрочені податкові зобов'язання».

13. Розділ ХІІІ. Використання амортизаційних відрахувань.

Для формування розділу використовуються такі класи рахунків:

- 1 клас «Необоротні активи»;
- 2 клас «Запаси».

14. Розділ ХІV. Біологічні активи.

15. Розділ ХV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів.

3.4.Методика аудиту фінансової звітності

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [1], аудит фінансової звітності - це аудиторська перевірка фінансових звітів, яка має на меті надання аудиторіві можливості висловити думку про те, чи складені ці фінансові звіти відповідно до певної

концептуальної основи фінансової звітності. Підтвердження звітної інформації незалежним експертом (аудитором) робить її більш достовірною, вагомішою для прийняття управлінських рішень стосовно інвестування коштів, кредитування, розвитку партнерства тощо.

Методика проведення аудиторської перевірки завжди отримувала багато уваги від науковців. Вагомий внесок у дослідження теорії і методології аудиту фінансової звітності зробили провідні вітчизняні вчені: М.Т. Білуха, А.В. Бодюк, Ф.Ф. Бутинець [66], Н. І. Гордієнко [67], Г.М. Давидов, Н.І. Дорош, Л.П. Кулаковська [68], В.В. Немченко [69], М.О. Никонович, К.О. Редько [70], О.А. Петрик, І.І. Пилипенко В.С. [71], Рудницький, В.В. Сопко, Б.Ф. Усач, Р.Л. Хом'як [72], а також зарубіжні автори: Р. Адамс, Е.А. Аренс, Е.Н. Гутцайт, Г.Р. Дженик, Р. Додж, Дж.К. Лоббек, Р.К. Маутц, В.І. Подольський, Дж. Робертсон, А.Д. Шеремет.

Аудит фінансової звітності сприяє виявленню хиб, попередженню банкрутства, визначенню перспектив розвитку виробництва в умовах конкурентної боротьби. Перелік ймовірних порушень, пов'язаних із укладанням фінансової звітності, наведений в табл. 3.7.

Таблиця 3.7 - Перелік ймовірних порушень укладання форм річної фінансової звітності

Форма звітності	Інформаційний ресурс	Перелік ймовірних порушень
Баланс –	дозволяє отримати наочну і неупереджену уяву про майнове і фінансове становище підприємства в грошовій оцінці на визначену дату	1) порушення правил розрахунків готівкою; 2) наявність фіктивних документів; 3) проведення неправомірних бухгалтерських записів; 4) заниження (завищення) оцінки активів, власного капіталу та зобов'язань; 5) необґрунтоване списання активів та зобов'язань; 6) наявність прихованих нестач, крадіжок активів; 7) необґрунтовані виправлення в облікових регістрах за минулі періоди.
Звіт про фінансові результати	- надає інформацію про активність діяльності за певний період та є основою, на підставі якої будуються прогнози майбутньої діяльності підприємства	1) реалізація активів за цінами, що не відповідають ринковим; 2) необґрунтоване заниження (завищення) доходів чи витрат; 3) включення до складу доходів (витрат) майбутніх періодів доходів чи витрат діяльності звітного періоду; 4) некоректна кореспонденція рахунків з обліку; 5) недостовірне визначення фінансових результатів і невірне складання звіту.

Звіт про рух грошових коштів	- надає можливість оцінити здатність підприємства генерувати майбутні грошові потоки, робити висновки щодо спроможності підприємства погашати свої зобов'язання	1) неправильне відображення інформації в звіті, внаслідок недостовірності даних балансу, звіту про фінансові результати та даних бухгалтерського обліку; 2) невірна класифікація грошових коштів від видів діяльності; 3) включення до звіту про рух грошових коштів негрошових операцій; 4) помилки, що виникають при арифметичних підрахунках; 5) помилки, недоліки та інші перекручення інформації (наприклад, шахрайство) у формах фінансової звітності, в т.ч. і в даному звіті.
Звіт про власний капітал	перевірка реальності інформації про зміни у складі власного капіталу клієнта протягом звітного періоду та перевірка звіту про власний капітал	1) здійснення діяльності без відповідних дозволів; 2) несвоєчасне внесення змін у реєстр акціонерів; 3) несвоєчасне внесення вкладів засновниками до капіталу підприємства або внесення активів, що непридатні до використання чи не мають практичної цінності для підприємства

Методика аудиту фінансової звітності характеризується певним набором аудиторських процедур, здійснюваних у певній послідовності (табл. 3.7). Основними прийомами аудиту фінансової звітності слід визнати наступні: документальна перевірка, статистичне дослідження, анкетування, тестування, аудиторська вибірка, прийоми економіко-математичних методів, підрахунок, логічна перевірка. Прийом анкетування – це один із прийомів, за допомогою якого реалізується метод опитування. Він полягає в отриманні від керівника, головного бухгалтера та інших працівників підприємства та третіх осіб письмових відповідей на перелік сформульованих заздалегідь питань, які стосуються аудиторської перевірки, для отримання необхідних аудиторських доказів. Як правило, аудиторські фірми мають розроблені стандартні анкети для опитування певних посадових осіб підприємства клієнта. Прийом тестування – найпоширеніший в аудиторській практиці, особливо в зарубіжній. Існують два основні види тестування залежно від мети їх застосування: незалежні тести; тести на відповідність (тести контролю). Правила складання й заповнення аудиторських тестів такі: аудитори самі складають тести та відповідають на них; складання за принципом «від загального до конкретного», а відповіді на запитання тестів дають навпаки –

від конкретного до загального; відповіді на питання тестів наводять у стверджувальній чи заперечувальній формах («так» чи «ні») чи у вигляді спеціальних позначок або цифр, чи у вигляді посилань на інші аудиторські документи. Також до прийомів аудиту відносять підрахунок, експертизу, фактичний контроль та документальний контроль.

Таблиця 3.8 - Процедури аудиту фінансової звітності [73]

Основні форми фінансової звітності	Інформаційне завдання аудиту	Процедури аудиту фінансової звітності
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Достовірне відображення майнового та фінансового положення підприємства на звітну дату	<ol style="list-style-type: none"> 1) перевірка реальності існування актів, зобов'язань та права власності на них; 2) перевірка правильності визнання та оцінки активів, зобов'язань і власного капіталу; 3) оцінка стану збереження та ефективності використання активів; 4) перевірка правильності документального оформлення та відображення в обліку операцій щодо активів, зобов'язань і власного капіталу; 5) перевірка правильності нарахування амортизації; 6) перевірка своєчасності проведення інвентаризації активів та зобов'язань; 7) перевірка достовірності відображення інформації щодо активів, зобов'язань та власного капіталу у балансі.
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Характеристика фінансових результатів діяльності підприємства за звітний і попередній періоди	<ol style="list-style-type: none"> 1) перевірка визнання доходів і витрат звітного періоду; 2) перевірка правильності класифікації та оцінки фінансових результатів в розрізі видів діяльності; 3) перевірка відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку доходів та витрат, порядок їх відображення у звіті про фінансові результати; 4) перевірка правильності визначення та відображення у звіті про фінансові результати податку на прибуток.
Звіт про рух грошових коштів	Інформація про рух грошових коштів від різних видів діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1) перевірка правильності і доцільності класифікації грошових коштів в розрізі видів діяльності; 2) перевірка правильності визначення чистого руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; 3) перевірка правильності підрахунку показника чистого руху грошових коштів за звітний період.
Звіт про власний капітал	Інформація про причини зміни у власному капіталі за поточний рік	<ol style="list-style-type: none"> 1) перевірка законності оформлення установчих документів для здійснення підприємницької діяльності; 2) перевірка правомірності та законності внесення учасниками внесків до капіталу; 3) перевірка законності і своєчасності внесення змін в засновницькі документи та відображення таких змін в системі рахунків бухгалтерського обліку; 4) перевірка за правомірністю розподілу прибутку; 5) перевірка достовірності звіту про власний капітал.

В табл.3.8 наведено процедури аудиту фінансової звітності.

Джерелами інформації для проведення аудиту фінансової звітності є:

1. Нормативні та законодавчі акти, внутрішні регламенти підприємства.
2. Нормативні документи щодо регламентації аудиторської діяльності.
3. Фінансова звітність підприємства: Баланс (звіт про фінансовий стан); Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід); Звіт про рух грошових коштів; Звіт про власний капітал; Примітки до річної фінансової звітності; Інформація за сегментами.
4. Обліково-аналітична інформація підприємства:
 - 1) розшифрування дебіторів і кредиторів;
 - 2) розрахунок нормативу власних обігових коштів;
 - 3) головна книга та оборотно-сальдова відомість;
 - 4) статистична звітність;
 - 5) податкова звітність;
 - 6) реєстри бухгалтерського фінансового обліку;
 - 7) первинна документація.

Аналітична перевірка фінансової звітності

На самому початку аудиту фінансової звітності суб'єктів підприємницької діяльності встановлюється відповідність її чинним законодавчим та іншим нормативно-правовим актам (затвердженим положенням (стандартам), Положенню про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні, Інструкції про порядок заповнення форм бухгалтерської звітності, затвердженої Мінфіном).

Аудитор перевіряє правильність і своєчасність складання балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух коштів, звіту про власний капітал. Однак насамперед слід встановити відповідність даних аналітичного обліку оборотам і залишкам із рахунків синтетичного обліку у головній книзі, оборотній відомості за синтетичними рахунками і балансу.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» кожна звітні дані повинні бути підтверджені матеріалами

інвентаризації [1]. Кожна стаття балансу має бути проінвентаризована і підтверджена актами звірки, довідками. Таким чином, аудит фінансової звітності має підтвердити реальність інформації про активи і пасиви підприємства.

Показники фінансової звітності підлягають співставленню з показниками інших звітних періодів, інших форм звітності та інших аналогічних підприємств. При цьому аудиторю слід здійснити такі процедури:

- ознайомитися з принципами, прийомами і методами бухгалтерського фінансового обліку і способами їх застосування;
- простежити, яким чином клієнт збирає інформацію для включення у фінансовий звіт;
- упевнитися, що фінансові звіти складені відповідно до загальноприйнятих принципів ведення бухгалтерського фінансового обліку;
- з'ясувати, який існує зв'язок між сальдо рахунків і який вплив на результати мають відхилення

Документальна перевірка достовірності показників фінансової звітності

Під час аудиту правильності оцінки статей бухгалтерського балансу і фінансової звітності слід встановити:

- обґрунтованість довгострокових фінансових інвестицій, відстрочених податкових активів та інших необоротних активів;
- правильність оцінки незавершеного будівництва, виробничих запасів, готової продукції, товарів;
- реальність відображення у балансі основних засобів і нематеріальних активів;
- достовірність відображення в обліку заборгованості покупців і замовників за відвантаженою продукцією, яка забезпечена вексями і за виданими авансами у рахунок наступних платежів та сум нарахованих дивідендів, процентів, роялті, що підлягають надходженню;

- правильність сум статутного капіталу, пайового капіталу, додаткового вкладеного капіталу, резервного капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) та вилученого капіталу;

- взаємну погодженість показників фінансової звітності.

Перевірка правильності складання балансу базується на таких основних моментах:

1. Дані статей балансу на початок періоду повинні відповідати даним балансу на кінець попереднього періоду. При зміні вступного балансу на початок року у порівнянні зі звітними даними за попередній рік повинні бути надані відповідні пояснення;

2. Дані статей балансу на кінець звітного періоду повинні бути обґрунтовані результатами інвентаризації;

3. Суми статей балансу за розрахунками із фінансовими, податковими органами, установами банків повинні бути звірені з ними і бути тотожними;

4. Дані кінцевого балансу повинні відповідати оборотам і залишкам на рахунках Головної книги чи іншого аналогічного реєстру бухгалтерського обліку на кінець звітного року;

5. Дані балансів на початок і кінець року мають бути зіставленими. Будь-які розбіжності в методології формування однієї і тієї ж статті вступного і підсумкового балансів повинні бути пояснені.

Перевірка включає:

1) Перевірку правильності відображення в балансі нематеріальних активів і основних засобів включає два основних моменти:

1. Необхідно впевнитись у тому, що відповідні активи підприємства, внесені до складу нематеріальних активів і основних засобів дійсно наявні;

2. Необхідно впевнитись в доцільності вибору методології відображення господарських операцій та оцінки майна клієнта:

а) поділ основних засобів та нематеріальних активів на групи, за якими ведеться бухгалтерський облік;

б) вибір методу амортизації об'єктів основних засобів та нематеріальних активів;

в) вибір методом амортизації об'єктів основних засобів та нематеріальних активів;

3. Необхідно перевірити правильність обліку придбання, зносу і вибуття нематеріальних активів і основних засобів.

Наявність основних засобів перевіряється на підставі інвентаризаційних карток, інвентаризаційних описів і фактичної наявності.

Правильність нарахування зносу перевіряється вибірково шляхом складання розрахунку за 1 - 4 квартали.

2) Перевірку правильності відображення в балансі фінансових інвестицій

До фінансових інвестицій належать інвестиції підприємства в державні цінні папери (облігації та інші боргові зобов'язання), цінні папери і статутні капітали інших підприємств, а також надання підприємствам позик.

У балансі їх відображають відповідно за статтями «Довгострокові фінансові інвестиції» і «Поточні фінансові інвестиції».

При перевірці правильності відображення в балансі фінансових вкладень перевіряють наявність цінних паперів. Їх вартість, власника та відповідність усіх реквізитів. При перевірці балансових даних аудитор може прийняти рішення щодо більш глибокої перевірки питань.

3) Перевірку правильності відображення в балансі запасів.

При перевірці відповідності фактичної наявності виробничих запасів. А також запасів малоцінних і швидкозношуваних предметів і готової продукції обліковим даним необхідно: звернутися до даних річної інвентаризації; вибрати групи запасів, щодо яких слід провести суцільну

перевірку окремих запасів (наприклад, найбільш цінні чи дефіцитні) в місцях зберігання, та визначити групи для вибіркової перевірки. Важливо звернути увагу на дотримання порядку зберігання матеріальних цінностей на складах, відповідність місць зберігання умовами збереження окремих видів запасів, наявність договорів із матеріально відповідальними особами. Після цього слід перевірити оцінку та рух запасів.

4) Перевірку правильності відображення в балансі незавершеного виробництва.

По статті «Незавершене виробництво» в балансі повинні відображатися залишки коштів на кінець звітнього періоду на рахунку 23 «Виробництво». При перевірці сум незавершеного виробництва слід керуватися методологією відображення господарських операцій та оцінки майна . обраних клієнтом та нормативно закріплених наказом про облікову політику на підприємстві.

По незавершеному виробництву також необхідно перевірити, чи відповідають фактичні залишки даним, вказаним у балансі. Для цього, по – перше, слід впевнитися, що дані обліку підтверджуються результатами інвентаризації незавершеного виробництва та що залишки незавершеного виробництва правильно оцінені.

Велике значення має контроль реальності оцінки залишків незавершеного виробництва на кінець кожного місяця, оскільки від обґрунтування розподілу витрат між річною продукцією і незавершеним виробництвом залежить достовірність облікових і звітних даних про собівартість продукції і фінансові результати. Вихідною інформацією для перевірки складу й оцінки незавершеного виробництва за калькуляційними статтями витрат служать показники зведеного рахунка собівартості виготовленої продукції. Наведені дані про собівартість незавершеного виробництва на кінець місяця порівнюють з підсумковими показниками відомостей зведеного обліку виробничих

витрат за окремими видами (однорідними групами) продукції, витрат і калькуляційними групами матеріалів. Такий облік на великих і середніх підприємствах зазвичай ведуть в оборотних відомостях по окремих цехах. А на великих підприємствах - по підприємству в цілому. Залишки незавершеного виробництва на підприємствах з одиничним (індивідуальним) характером виробництва оцінюють за фактичними виробничими витратами. Але в галузях промисловості з серійним і масовим характером виробництва для спрощення калькуляційних розрахунків незавершене виробництво можна оцінювати за діючою нормативною (плановою) виробничою собівартістю. Тоді всі відхилення від норм виробничих витрат списуються на собівартість готової продукції.

Контролюючи оцінку незавершеного виробництва на підприємствах харчової промисловості з коротким циклом технологічного процесу, необхідно пам'ятати, що деякі галузеві рекомендації з планування, обліку і калькулювання продукції передбачають залишки незавершеного виробництва тільки в основних прямих витратах.

5) Перевірку правильності відображення в балансі готової продукції

По балансовій статті «Готова продукція» відображаються залишки готових виробів, які знаходяться на складі та обліковуються на рахунку 26 «Готова продукція». При перевірці необхідно впевнитися, що продукція, яка обліковується на рахунку 26, повністю укомплектована, пройшла випробування та приймання, здана на склад за накладною.

Залежно від прийнятої облікової політики залишки готової продукції в поточному обліку можуть оцінюватися за фактичною собівартістю і за обліковими цінами (нормативно або плановою собівартістю) з обліком відхилень фактичної собівартості від облікових цін на окремому аналітичному рахунку та за іншими методами оцінки. В останньому випадку для доведення її оцінки в балансі до фактичної виробничої собівартості ці відхилення додаються (зі знаком «плюс» чи

мінус») до залишків продукції. При виконанні одиничних замовлень і робіт може застосовуватись оцінка за вільними відпускними цінами і тарифами, збільшеними на суму податку на додану вартість. При цьому сума податку повинна враховуватись окремо.

б) Перевірку правильності відображення в балансі грошових коштів та дебіторської заборгованості.

При перевірці правильності відображення в балансі грошових коштів не слід обмежуватися лише порівнянням їх залишку у Головній книзі з балансовими даними. По поточних рахунках в обслуговуючому банку слід взяти підтвердження цих залишків, по касі - залишки звірити з даними інвентаризації. Необхідно провести хоча б вибірккову перевірку правильності ведення касових операцій та по поточному рахунку (не менш як 3 – 4 місяці) із залученням всіх необхідних облікових реєстрів і первинних документів. Це дасть змогу також зробити певні висновки щодо правильності ведення бухгалтерського обліку на підприємстві й визначити коло тих операцій (і рахунків), перевірці яких необхідно приділити особливу увагу. При перевірці залишку по статті «Грошові кошти в національній валюті» звернути увагу на рахунок 33 «Інші кошти» та впевнитись у наявності грошових документів, встановити, для яких потреб призначені квитки. Путівки та інші документи, визначити, за рахунок яких коштів вони були оплачені.

Слід пам'ятати, що перед складанням бухгалтерського балансу проходить переоцінка всіх грошових статей бухгалтерського обліку, виражених в іноземних валютах.

Під час аудиту показників фінансової звітності аудитори мають виявляти нереальну дебіторську заборгованість. При цьому особливу увагу слід зосередити на контролі позовної давності заборгованості, що рахується на балансі як реальна, а фактично термін її стягнення через суд чи арбітраж адміністрацією підприємства пропущена і вона підлягає списанню на збитки. У такому випадку аудитор зобов'язаний встановити причини утворення

нереальної дебіторської заборгованості, місце її виникнення та відповідальних осіб.

7) Перевірку достовірності відображення в балансі поточних зобов'язань

При перевірці залишків по рахункам поточних зобов'язань слід звернути увагу на заборгованість підприємств із депонованої плати, встановити терміни невиплати заробітної плати, причин несвоєчасності отримання заробітної плати.

По статтях зобов'язання по розрахунках із бюджетом відображається сума заборгованості перед бюджетом на звітну дату. Ці дані повинні бути підтверджені залишками у відповідних податкових документах.

Для контролю за достовірністю даних по статтях розрахунків використовуються, якщо можливо, результати взаємної звірки розрахунків із різними кредиторами.

При відображенні даних по розрахунках із постачальниками і підрядчиками та іншими підприємствами слід враховувати терміни позовної давності, які діють на території України. Аудитор також встановлює несвоєчасно погашену кредиторську заборгованість (кредити і позики, не погашені в строк; за товари, роботи і послуги, не сплачені в строк; поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом, з оплати праці тощо).

8) Перевірку правильності відображення в балансі власного капіталу

Власний капітал складається зі статутного капіталу (рахунок), пайового капіталу (рахунок 41), додатково вкладеного капіталу та іншого додаткового капіталу (рахунок 42), резервного капіталу (рахунок 43), нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) (рахунок 44), неоплаченого капіталу (рахунок 46), вилученого капіталу (рахунок 45). Статутний капітал являє собою об'єднання вкладів власників підприємств (учасників, засновників) у його майно в грошовому виразі в

розмірах, визначених статутними документами. Тому передусім перевіряється відповідність розміру статутного капіталу підприємства відображеного по статті «Статутний капітал» пасиву балансу, даним статутних документів. Протягом звітнього року розмір статутного капіталу в акціонерних товариствах має залишатися незмінним, а збільшення чи зменшення розміру статутного капіталу може бути проведено лише за результатами розгляду висновків діяльності підприємства за звітний рік і після внесення відповідних змін до засновницьких документів.

Статутний капітал акціонерного товариства може бути збільшений шляхом випуску нових акцій чи збільшення номінальної вартості раніше випущених акцій, а також шляхом приєднання до статутного капіталу частки нерозподіленого прибутку. Зменшення статутного капіталу проводиться у випадку анулювання частини акцій чи зменшення номінальної вартості акцій. Випуск акцій для покриття збитків підприємства заборонений.

Аналогічно перевіряються всі інші статті балансу.

9) Перевірку показників Звіту про фінансові результати

У процесі підтвердження достовірності інформації звіту з фінансових результатів, який перевіряє аудитор, може виникнути три ситуації, коли:

- інформація, показана у звіті відображає реальний результат фінансово - господарської діяльності;

- інформація у звіті викривлена без наміру, тобто через помилки в обліку, неправильне тлумачення законів, неправильну інтерпретацію господарських фактів та з інших причин;

- інформація у звіті викривлена через неправильне її відображення працівниками підприємства з умисним наміром, тобто шляхом застосування дій, спеціально підготовлених для викривлення певної інформації.

Результати аудиторської перевірки оформлюються аудиторським висновком, який наведено в додатку А.

Висновки до третього розділу

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві ведеться у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положенням (стандартам) бухгалтерського обліку, обліковій політиці підприємства. Бухгалтерський облік ведеться головним бухгалтером за спрощеною системою з використанням автоматизованої системи обліку. За умов забезпечення на підприємстві наукової організації праці актуальним є заходи підвищення кваліфікації обліковців.

Фінансова звітність укладається відповідно до НП(С)БО 25 за встановленою методикою на підставі даних бухгалтерського обліку, а саме за даними про обороти та сальдо на рахунках станом на звітну дату. Інформація про залишки на рахунках та обороти по дебету і кредиту рахунків отримуються за допомогою оборотно-сальдової відомості.

Для вдосконалення процесу укладання фінансової звітності раціонально розробки і затвердження єдиного графіку документообігу на підприємстві з метою забезпечення своєчасності відображення господарських операцій в оперативних і фінансових звітах.

Підвищення ролі аудиту в розвитку бухгалтерського обліку та звітності вимагає посилення його дієвості. У зв'язку з цим необхідно виділити основні передумови забезпечення дієвості аудиту фінансової звітності:

- якісні стандарти аудиторської діяльності відповідають міжнародним стандартам аудиту (МСА);
- чіткі правила незалежності аудиторських організацій та аудиторів; – єдині кваліфікаційні вимоги до аудиторів незалежно від того, в якій галузі та сфері економіки вони ведуть діяльність;

– високий кваліфікаційний рівень (у тому числі в області МСФЗ) аудиторів, який забезпечувався б системою атестації та підвищення кваліфікації;

– контроль якості роботи аудиторських організацій та аудиторів передусім із боку професійних громадських об'єднань; – ефективна система державно-громадського нагляду за аудиторськими організаціями й аудиторами [74].

Аудит фінансової звітності є ключовим аспектом аудиторської перевірки, який виконує надзвичайно важливу функцію щодо підтвердження достовірності та неупередженості поданої користувачам інформації, що допомагає їм у прийнятті правильних рішень. Цим забезпечується суттєве зменшення ризиків, пов'язаних із прийняттям управлінських рішень, підвищується довіра до підприємства з боку партнерів та утверджується його позитивний імідж, спрощуються процес налагодження нових контактів. У комплексі перелічені переваги сприяють успішному розвитку підприємства. Раціональне та ефективне вирішення порушених проблемних питань дасть змогу значно розширити сферу дії аудиту в бік прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень. Велике значення надається ризикам, які виникають як в аудиторській, так і в підприємницькій діяльності. У зв'язку з цим в аудиті з'являється нова орієнтація на «концепцію управління ризиками підприємства, яка набуває все більш об'ємні аспекти.

За результатами аудиту зроблено умовно-позитивний висновок про фінансову звітність ТОВ «ПРОФАУДИТ» та запропоновано використання набору процедур аудиту фінансової звітності для виявлення ймовірних порушень формування звітних показників.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В умовах ринкових відносин, з розвитком різних форм власності, розширення кола користувачів бухгалтерської інформації, все більшого значення набуває фінансова звітність.

Крім того, фінансова звітність підприємства служить джерелом інформації не тільки зовнішніх, але й внутрішніх користувачів. За даними звітності може бути зроблено детальний аналіз показників фінансової стану і платоспроможності підприємства, його майнового стану, дана оцінка ефективності використання фінансових і матеріальних ресурсів.

Саме дослідженню проблем організації і методики облікового забезпечення, аналізу та аудиту фінансової звітності і присвячена дана кваліфікаційна робота, яка виконана відповідно до вимог Методичних вказівок до виконання кваліфікаційної роботи магістрів[75].

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві ведеться у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положенням (стандартам) бухгалтерського обліку, обліковій політиці підприємства[1]. Бухгалтерський облік ведеться головним бухгалтером за спрощеною системою з використанням автоматизованої системи обліку. За умов забезпечення на підприємстві наукової організації праці актуальним є заходи підвищення кваліфікації обліковців.

Фінансова звітність укладається відповідно до НП(С)БО 25 за встановленою методикою на підставі даних бухгалтерського обліку, а саме за даними про обороти та сальдо на рахунках станом на звітну дату. Інформація про залишки на рахунках та обороти по дебету і кредиту рахунків отримуються за допомогою оборотно-сальдової відомості.

В процесі роботи над темою кваліфікаційної роботи були вивчені теоретичні аспекти формування показників фінансової звітності, розглянуто призначення та склад фінансової звітності підприємства, та дана

характеристика кожної форми звітності, розглянуто особливості аналізу та аудиту фінансової звітності.

В ході роботи були розглянуті основні методи і прийоми аналізу фінансової звітності і проведено аналіз результатів діяльності та загального фінансового стану підприємства на основі річної звітності.

Показники розраховувались в динаміці (темп росту) і на основі обчислення абсолютних і відносних відхилень. Фінансовий аналіз результатів діяльності та фінансового стану підприємства проводиться за даними фінансової звітності.

Фінансово-економічний аналіз ТОВ «ПРОФАУДИТ» свідчить, що чистий дохід (виручка) від реалізації послуг (товарів, робіт, продукції) в 2023 р. в порівнянні з 2021р. збільшився на 292,7 т. грн або 31,66%. Фінансовий результат до оподаткування збільшився на 110 тис. грн або в 7 разів.

Коефіцієнт поточної ліквідності у 2021 р. порівняно з 2023р зменшився на 0,58%, що є менше норм (норма 2). Коефіцієнт швидкої ліквідності мав ті самі зміни – 0,58% при нормі 1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності теж зменшився на 0,79% (норма 0,2). Таким чином, можна зробити висновок, що показники ліквідності нижчі нормативних значень, що свідчить про невисокий рівень платоспроможності.

Наявність ознак імовірності банкрутства говорить про те що підприємство має тяжке становище.

Необхідно розробити заходи для стабілізації фінансового становище.

Аналіз фінансових показників дає змогу зробити висновок, що є тенденція покращення фінансового результату, що є позитивним.

Щодо вдосконалення облікового забезпечення, налізу та аудиту фінансової звітності запропоновано:

1. З метою забезпечення своєчасності та достовірності звітної інформації розробити схему документообігу з формування фінансової звітності.

2.З метою забезпечення достовірності показників фінансової звітності підприємства проводити зовнішній аудит фінансової звітності.

3.3 метою підвищення якості надання аудиторських послуг застосовувати спеціалізовані програмні забезпечення для проведення трансформації фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ,

4.Запровадити заходи для підвищення кваліфікації працівників аудиторської компанії.

Сподіваємося, що запропоновані заходи будуть корисними для підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України N 996-XIV від 16 липня 1999 р. станом на 03 липня 2018р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 27.05.2024).

2. Ковач О.В. Економічна сутність та значення фінансової звітності у системі економічної інформації. Збірник наукових статей випускників з фаху «Облік і оподаткування» Випуск 11 (2021). URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/38806/1/%D0%9A%D0%BE%D>

3. Скакун Л.А. Фінансова звітність – основне джерело фінансової інформації. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/finansova-zvitnist-osnovne-dzherelo-finansovoi-informacii.html>

4. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів; Житомир. ПП «Рута», 2012. 832 с.

5. Звітність підприємства [текст] : підручник. / М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко та ін. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 570 с.

6. Желясков Г.Г., Ставнічук О.П. Актуальність та проблематика застосування інтегрованих звітів. Желясков Г.Г., Ставнічук О.П. Актуальність та проблематика застосування інтегрованих звітів. Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді. Матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції 17-18 квітня 2024 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2024. 447 с. С. 428-431.

7. Польова Т.В., Дружина А.В. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. Ефективна економіка. №11. 2019. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2019/91.pdf

8. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнева Д. В. Фінансова звітність підприємств: навчально-методичний посібник. Львів. Ліга-Прес. 2016. 268 с.

9. Про офіційну статистику. Закон України N-2524 від 16.08.2022р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text> (дата звернення: 27.05.2024).

10. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги. Закон України N 2801-IX від 01.12.2022р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 28.05.2024).

11. Про електронні документи та електронний документообіг. Закон України N-3498-IX від 12.11.2023р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 29.05.2024).

12. Про затвердження Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики. Закон України N408/19146 від 29.03.2011р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11#Text> (дата звернення: 27.05.2024).

13. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності. Закон України N-419 від 28.02.2000р. Верховна Рада України. Законодавство України: вебсайт URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.05.2024).

14. Скляр Л. Б. Роль фінансової звітності в управлінні підприємством / Л. Б. Скляр, Т. П. Малик // Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 19–20 жовт. 2021 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій. – Одеса, 2021. – С. 238–242 : табл., рис. – Бібліогр.: 3 назв.

15. Войнаренко М. Пономарьова Н, Замазій О. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2021. 488 с.

16. Гриценко Л. Л. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 113 с.

17. Євтушевська О. О. Фінансова звітність підприємства і доступність публічної інформації / Збірник тез доповідей 81-ї наукової конференції викладачів академії, Одеса, 27–30 квіт. 2021 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій ; під заг. ред. Б. В. Єгорова. Одеса : ОНАХТ, 2021. С. 339–340.
18. Ткачук Г. О., Дворнікова А.П. Аудиторське підтвердження трансформації фінансової звітності за МСФЗ / Збірник тез доповідей 81-ї наукової конференції викладачів академії, Одеса, 27–30 квіт. 2021 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій ; під заг. ред. Б. В. Єгорова. Одеса : ОНАХТ, 2021. С. 346–348.
19. Євтушевська О. О., Гончарук І.А. Зміст та призначення фінансової звітності в Україні / Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 15–16 жовт. 2019 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій, ННІ приклад. економіки та менеджменту ім. Г. Е. Вейнштейна. Одеса, 2019. С. 35–37.
20. Горицкая Н.Г. Новая финансовая отчетность: Бухгалтерский учет и финансовая отчетность на основе Положений (стандартов) бухгалтерского учета /; К.:Техніка, 2013. 136 с.
21. Фінансовий аналіз та звітність : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький, І. В. Шварц. Вінниця : ВНТУ, 2011. 281 с.
22. Давидов Г.М., Шалімова Н.С. Звітність підприємств: навч. посіб. / К: Знання, 2012. 623 с.
23. Завгородний, В.П. Бухгалтерский учет в Украине (с использ. нац. стандартов) Учеб. пособие для студентов вузов. К.: А.С.К., 2011. 848 с.
24. Фінансовий облік: підручник / З.В. Задорожний, Я.Д. Крупка, н.я. Микитюк та ін.. К.: Кондор, 2013. 551с.
25. Коблянська О.І. Фінансовий облік: Навчальний посібник. К.: Знання, 2009 р. 270 с.
26. Кужельний М.В., Калюга Є.В., Калюга О.В. Контроль фінансової звітності та правильності її складання. К.: Ельга,. Ніка-Центр, 2011. 240 с.

27. Лень В.С., Гливенко В.В., Бочок М.П. Звітність підприємств: Підручник.: К: Знання-Прес., 2013. 474 с.
28. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
29. Орлов М.С., Хома С.В. Фінансовий облік: навч. посібник / за ред. В.К. Орлова. К.: Центр учб.л-ри, 2010. 510 с.
30. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / за ред.. М.Ф. Огійчука. К.:Алерта, 2011. 561 с.
31. Зоріна В.Н., Осадча Т.С., Зорін Г.Г. Фінансова звітність підприємств Навч. посібн. К: ЦНЛ, 2012. 200 с.
32. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В. Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.
33. Звітність підприємств: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.А. Проданчук та ін; за ред. акад. М.Я. Дем'яненка; Буковин. держ. фін. акад. Чернівці: [б. в.], 2011. 380 с.
34. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2008. – 628 с.
35. Кім Г., Сопко В.В., Кім С.Г. Бухгалтерський облік: Первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2013. 440с.
36. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н.М. Ткаченко; К.: Алетра, 2013. 982 с.
37. Бухгалтерський облік та оподаткування: Навч. посібн. / за ред. Р.Л. Хомяка, В.І. Лемішовського. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2011. 1220с.
38. Чижевська Л.В., Пархоменко В.М., Кривошей М.М. Звітність підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних

закладів 7. 050106 «Облік і аудит» / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖІТІ, 2013. 436с.

39. Фінансовий облік-2: навч. посібник / С.Ю. Шара, О.О.Бідюк. Н.В. Гуріна та ін. К.:Центр учб.л-ри, 2012. 398 с.

40. The International Integrated Reporting Framework. URL: www.theiirc.org/international-irframework.

41. Simnett R. Integrated reporting and assurance: Where can research add value? / R.Simnett, A.L. Huggins // Sustain. Account. Manag. Policy J. 2015. № 6. P. 29–53. 13. Wang R. Corporate Governance, Integrated Reporti.

42. Ткачук Г.О., Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б. Інтегрований облік та звітність в управлінні корпоративного підприємства: теоретичні аспекти запровадження та контролю. Економіка харчової промисловості. 2021. Т.13, вип. 2. С. 87-94.

43. Zyznarska-Dworczak B. Determinants for the Development of non-Financial Reporting and its External Verification in the Light of Accounting Theory and Practice / B.Zyznarska-Dworczak // Stud. Oeconomica Posnaniensia. 2017. № 5. P. 136–149.

44. Орлов І.В., Захаров Д.М. Дослідження проблеми забезпечення достовірності інтегрованої звітності. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2023. Вип. 1 (54). С. 46-51.

45. Сторожук Т.М. Проблеми впровадження інтегрованої звітності. Інтернет-ресурс. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/174.pdf> (дата звернення: 05.05.2024).

46. Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності / Міністерство фінансів України. Лист від 29 липня 2003 року № 04230-04108. URL: <https://law.dt-kt.com/lyst-ministerstva-finansiv-ukrayiny/> (дата звернення: 05.05.2024).

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства

фінансів України від 25 лютого 2000 року № 39. URL: zakon.rada.gov.ua/go/z0161-00. (дата звернення: 05.05.2024).

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи та групи вибуття», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07 листопада 2003 року N 617. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>. (дата звернення: 05.05.2024).

49. Про Примітки до річної фінансової звітності / Наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 2000 року №302 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00>. (дата звернення: 05.11.2019).

50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» , затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19 травня 2005 року N 412 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05>. (дата звернення: 05.05.2024).

51. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 14 «Звітна фінансова інформація за сегментами» , виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>. (дата звернення: 05.05.2024). Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності. , затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2012 року № 1524. URL: <https://zakon.help/article/metodichni-rekomendacii-z-perevirki-porivnyannosti/> (дата звернення: 05.05.2024).

52. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Кон-солідована фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 628 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>. (дата звернення: 05.05.2024).

53. Кучер С.В., Грибинюк Н.С. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 14, 2016. С. 952-956.

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції», затверджено Міністерством фінансів України N 91 від 26 квітня

2000 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>. (дата звернення: 05.05.2024).

55. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджено Міністерством фінансів України N 163 від 07 липня 1999 року. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>. (дата звернення: 05.05.2024).

56. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність», виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_045. (дата звернення: 05.05.2024).

57. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства», виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 року. URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_046. (дата звернення: 05.05.2024).

58. Міжнародний стандарт фінансової звітності 3 «Об'єднання бізнесу», виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 року. URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_006. (дата звернення: 05.05.2024).

59. Міжнародний стандарт фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність», виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2013 року. URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_065. (дата звернення: 05.05.2024).

60. Міжнародний стандарт фінансової звітності 11 «Спільна діяльність», виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2013 року. URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_066. (дата звернення: 05.05.2024).

61. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року № 137. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>. (дата звернення: 05.05.2024).

62. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 1 «Подання фінансової звітності» , виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зі змінами станом на 1 січня 2012 р. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_013. (дата звернення: 05.05.2024).

63. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кулага О М.; Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами: метод. посіб. / Федер. проф. бухгалтерів і аудиторів України. – 4-те вид. К. : ФПБАУ, 2013. 267 с.

64. Веріга Г., Савро А. Проблемні аспекти трансформації фінансової звітності підприємств України відповідно до принципів МСФЗ // Бухгалтерський облік і аудит. 2010. № 9. С. 23 – 24.

65. Бутинець Ф.Ф., Бардаш С.В., Петренко Н.І., Шигун М.М. Аудит і ревізія підприємницької діяльності. Навчальний посібник для студентів вузів // за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖІТІ, 2008. 367 с.

66. Аудит: методика і організація : навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 319 с.

67. Кулаковська Л. П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для студ. ВУЗів, 2-е вид. К.: Каравела, 2005. 560с. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства: навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. В. Румянцев та ін. Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2014. 297 с.

68. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю., Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 540 с.

69. Никонович М.О. Аудит : підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько ; за ред. Є.В. Мниха. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 748 с Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підручник. К.: КНЕУ, 2012. 571 с.

70. Аудит: підручник / наук. ред. І. І. Пилипенка; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. 643 с.

71. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Салига С.Я., Дацій Н.В., Корецька С.О., Нестеренко Н.В., Салига К.С. К.: ЦНЛ, 2006. 210 с.

72. Хом'як Р.Л., Цюцак І.Л., Цюцак А.Л. [Електронний Організація та методика аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання. URL: : http://vlp.com.ua/files/37_4.pdf (дата звернення: 05.05.2024).

73. Аудит : підручник / [Петрик О.А., Зотов В.О., Кудрицький Б.В. та ін. ; за заг. ред. проф. О.А. Петрик. К. : КНЕУ, 2015. 498 с.

74. Ратліфф Р.Л. Посібник по аудиторських доказах. URL: http://findarticles.com/p/articles/mi_m4153/is_n4_v55/ai_21119269. (дата звернення: 05.05.2024).

75. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи на здобуття ступеню вищої освіти "Магістр" ОПП " Діджитал-облік і контроль " спеціальності 071 " Облік і оподаткування " галузі знань 07 " Управління та адміністрування " денної та заочної форм навчання / Укл. Л.В. Іванченкова, В.В. Немченко, Л.Б. Скляр, Г.О. Ткачук. Одеса: ОНТУ, 2023. 40

Додаток А

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК ПРО ДОСТОВІРНІСТЬ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року

Основні відомості про аудитора:

Незалежний аудитор Желясков Г.Г., Свідоцтво № 2024 про внесення до реєстру аудиторських фірм і аудиторів, які одноосібно надають аудиторські послуги, видане за рішенням № 4800 Аудиторської палати України.

Місце проживання: 65000, м. Одеса, вул. Канатна, буд. 112.

Телефон: 8 (0482) 712-10-52.

Дата видачі аудиторського висновку: 20 травня 2024 року.

Основні відомості про підприємство:

Повна назва Скорочена назва	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРОФАУДИТ» ТОВ «Профаудит»
Ідентифікаційний код юридичної особи:	36921215
Місцезнаходження:	5038, місто Одеса, вулиця Макаренка, 2-А, приміщення 3

Основні відомості про умови договору на проведення аудиту:

- договір на проведення аудиту № 200 від 7 травня 2024 року;
- дата початку проведення аудиту - 10 травня 2024 року;
- дата закінчення аудиту - 20 травня 2024 року.

Перелік перевіреної фінансової інформації:

З метою рішення встановлених завдань, аудитором перевірена наступна документація ТОВ «ПРОФАУДИТ»:

- Установчі документи;
- Первинні фінансові й бухгалтерські документи;
- Головна й касова книги;
- Фінансова звітність за звітний рік;
- Регістри синтетичного й аналітичного обліку;
 - Накази й угоди.

Аудиторська перевірка проводилася за період з 01.01.2023 р. до 31.12.2023 р. суцільним методом (каса, розрахунковий рахунок) і вибірково (інші рахунки) з використанням методів документальної перевірки, зіставлення й оцінки, тестування доказів, які підтверджують суми й розкриття інформації у фінансових звітах, включає оцінювання застосованих принципів бухгалтерського обліку й істотних облікових оцінок, а також оцінювання надання звітів у цілому.

Відповідальність щодо вірогідності наданої до перевірки звітності й документації несе керівництво ТОВ «ПРОФАУДИТ».

Обов'язком аудитора є висловлення думки щодо фінансової інформації на основі проведеної аудиторської перевірки (Міжнародний стандарт аудиту № 700, 800).

Обсяг аудиторської перевірки:

Мною, незалежним аудитором Желясковим Г.Г., проведена перевірка відповідно до вимог Законів України «Про господарчі товариства», «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»,

«Міжнародних стандартів аудиту», ухваленим Рішенням Аудиторської палати України, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку й інші законодавчі і нормативні акти.

Висновок сформований у відповідності:

- до вимог Міжнародних стандартів аудиту №700 «Аудиторський висновок про фінансову звітність» і № 800 «Аудиторський висновок при виконанні завдань із аудиту спеціального призначення». Ці стандарти зобов'язують аудиторів планувати й здійснювати аудиторську перевірку так, щоб одержати обґрунтовану впевненість у тім, що фінансові звіти не містять істотних викривлень.

Розмір істотності помилки (невідповідності даних обліку акціонерного товариства даним його звітності) прийнято в розмірі 10,0 тис.грн.

Висловлення думки щодо розкриття інформації з видів активів до встановлених нормативів

Мною, незалежним аудитором Желясковим Г.Г. перевірено й проаналізовано надану товариством фінансову інформацію за видами активів щодо дотримання встановлених нормативів, зокрема Національних Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку й Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

На підставі отриманих при перевірці даних, констатую:

- бухгалтерський облік у товаристві ведеться за автоматизованою системою рахівництва з використанням програмного забезпечення;
- зіставленням даних первинних документів із записами на рахунках синтетичного й аналітичного обліку, Головною книгою й даними бухгалтерського балансу розбіжності не виявлені.

Необоротні активи у товариства станом на 31.12.2023 року відсутні.

Станом на 31.12.2023 року *оборотні активи* товариства обліковуються в сумі 161,5 тис. грн.

Істотних розбіжностей щодо відображення інформації про оборотні активи товариства у фінансовій звітності товариства за станом на 31.12.2023 року й за даними бухгалтерського обліку не виявлено.

Необоротні активи, виділені для пролажу, та групи вибуття станом на 31.12.2023 року за даними бухгалтерського обліку відсутні.

Вважаю, що проведена аудиторська перевірка надає обґрунтовану інформацію для висловлення незалежної думки.

На мою думку, ведення бухгалтерського обліку, класифікація й оцінка всіх видів активів ТОВ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року відповідає Міжнародним стандартам аудиту, є справедливою й достовірною.

Висловлення думки щодо розкриття інформації про зобов'язання стосовно встановлених нормативів

Мною, незалежним аудитором Желясковим Г.Г. перевірено й проаналізовано надану фінансову інформацію про зобов'язання товариства стосовно встановлених нормативів, зокрема національних Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку й Міжнародних стандартів аудиту.

При перевірці встановлено, що:

Станом на 31.12.2023 року операцій по *забезпеченню майбутніх видатків і платежів* товариством не проводилося.

Довгострокових зобов'язань станом на 31.12.2023 року не має.

Поточні зобов'язання станом на 31.12.2023 року товариства враховуються в сумі 144,6 тис.грн.

Вважаю, що проведена аудиторська перевірка надає обґрунтовану інформацію для висловлення думки.

На мою думку, перевірена інформація щодо розміру зобов'язань ТОВ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року визначена без істотних переколювань,

реально й вірно відображена у фінансовій звітності товариства, відповідає Міжнародним стандартам аудиту, є справедливою й достовірною.

Висловлення думки щодо розкриття інформації про власний капітал

Власний капітал ТОВ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року обліковується в сумі - 16,9 тис.грн.

Вартість чистих активів товариства – величина, що визначається шляхом вирахування із суми активів, прийнятих до розрахунку, суми зобов'язань товариства, прийнятих до розрахунку. Розрахунок визначення вартості чистих активів складається за даними бухгалтерської звітності згідно НП(С)БО №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Вартість чистих активів ТОВ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року становить (-108,3) тис. грн. Статутний капітал – 1,0 тис.грн., тобто, вартість чистих активів товариства менше розміру Статутного капіталу.

На мою думку, ТОВ «ПРОФАУДИТ» не дотримується вимог діючого законодавства щодо вартості чистих активів.

На мою думку, перевірена інформація про власний капітал ТОВ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року відповідає Міжнародним стандартам аудиту, є справедливою й достовірною.

Висловлення думки щодо розкриття інформації про фінансові результати діяльності

За звітний період 2023 року чистий фінансовий результат (збиток) до оподаткування складає (125,2) тис.грн.

Податок на прибуток за 2023 рік не нараховувалась. Чистий фінансовий результат за 2023 рік складає (125,2) тис.грн.

На мою думку, перевірена інформація щодо суми фінансових результатів ТОВ «Профаудит» за 2023 рік визначена без істотних перекручувань, реально й вірно відображена у фінансовій звітності товариства, відповідає Міжнародним стандартам аудиту, є справедливою й достовірною.

ВИСНОВОК:

Мною, незалежним аудитором Желясковим Г.Г. проведена аудиторська перевірка відповідно до вимог і положеннями Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» і Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти зобов'язують аудитора планувати й здійснювати аудиторську перевірку з метою одержання обґрунтованої впевненості в тім, що фінансова інформація не містить істотних перекручувань. Аудит включає перевірку шляхом тестування доказів, які підтверджують розкриття інформації у фінансових звітах.

Аудиторська перевірка також включає оцінку застосованих принципів бухгалтерського обліку, здійснених управлінським персоналом, а також оцінку загального подання фінансових звітів.

Вважаю, що проведена мною аудиторська перевірка забезпечує обґрунтовану впевненість для висловлення думки.

На мою думку, за результатами зіставлення даних фінансової звітності з даними бухгалтерського обліку істотні відхилення не виявлено, перевірена фінансова інформація ТОВ «Профаудит» відображена справедливо й вірогідно, відповідає нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку й звітності в Україні.

Вважаю за можливе надати умовно-позитивний аудиторський висновок щодо достовірності показників фінансової звітності ТОВ «ПРОФАУДИТ».

Валюту балансу ТОВ «ПРОФАУДИТ» станом на 31.12.2023 року в сумі **161,5 тис.грн.** підтверджую.

Чистий фінансовий результат (збиток) за 2023 рік в сумі **(125,2) тис. грн.** підтверджую.

Незалежний аудитор

Желясков Г.Г.